

Matendo ga Mitume

¹ Kitabu cha kwaembo nikiandikie, Thefli, kanibaya goti Yesu atumbwi kugapanga na pundisha, ² mpaka lisoba ambayo ywembe atipokelewa kunani. Ayee yabile payapitike amri pitya kwa Roho mtakatifu kwa mitume bayomwile kuwachawaa. ³ Baada ya teswa kwake, Jwembe abonekine panga aikoti nathibitika kwanansima kaishuhudia. Kwa masoba arobaini abonekine kasabe na alongela likowe Iya Nnongo. ⁴ Napabakwembine nabo pamope nabo, abakiye kana babuke Yerusalemu, ıla balende kwa ajili ya ahadi ya Tate, bembe, batibaya, “Mwayowine boka kwango ⁵ panga Yohana alibatiza kabisa kwa mase, lakini ywabatizwa kwa Roho Mtakatifu katika masoba aga machunu.” ⁶ Napabakwembine pamope batikwinaluya, “Ngwana muda go ngawa kelebukeya Israel ufalme?” ⁷ Jwembe atikwabakia, lyengo lino mwangali tanga majira ambayo Tate atikusudia kwa mamlaka gake mwene.” ⁸ Lakini mwapokya ngupu, wakati walowa icha Roho Mtakatifu kunani yinu na mwenga mwalowa panga masaidi bango mwabote mu'Yerusalemu na Uyahudi yoti na Samalia mpaka mwiso wa nchi.” ⁹ Ngwana Yesu payomwile longelago, pababile kabalolekeya kunani, ywembe apotwilile nnani, na liunde lyatikumwekelya bamweni likae kwa minyo gabe. ¹⁰ Wakati kabalolekeya kunani kayenda gapula, Bandu

abele bayemi pakatikati yabe baweti mangobo mauu. ¹¹ Batibaya, “Mwenga mwabandu ba Galilaya, mwanja namani muyema pa kumlolekeya kumaunde?” Ayoo Yesu ywangulwike kunani, alowa buyangana nyonyo kati mwamumweni kayenda kunani. ¹² Ngababuyangana Yerusalemu boka pa kitombe sa Mizeituni, ambao ubile papipi ni Yerusalemu, mwendo wa lisoba lya Sabato. ¹³ Pabaikite bayei mughorofa mwabatamage. Na bembe ni Petro, Yohana, Yakobo, Andrea, Filipino, Thomaso, Batholomayo, Mathayo, Yakobo mwana wa Alfayo, Simoni Zelote na Yuda mwana wa Yakobo. ¹⁴ Boti babile mpamo kati mundu yumo, kwa juhudi babile batiyendelya katika maombi pamope na ago babile anwawa, Mariamu mao gake Yesu, na anja bake. ¹⁵ Katika masoba ago Petro ayemi katikati ya alongo, kati bandu 120, abaya, ¹⁶ Alongo, ibile lazima panga maandiko gatimizwe, ambapo zamani Roho Mtakatifu abaya kwa nkanwa wa Daudi husiana na Yuda, ambaye abaelekeza balo bankamwile Yesu. ¹⁷ Mana ywembe abile yumo witu na apeylwe lifungu lyake na faida ya ayee huduma.” ¹⁸ (Nambeambe yoo apemite lieneo kichelo chapeylwe kwa ubaya wake atitumbuka alongwiye ntwee, yega yatipapwanika matumbu panja gatipekanika. ¹⁹ Bote babatamaye Yerusalemu bayowine kuhusu likowe lee, na lieneo lyoo balikemite kwa lugha yabe “Akel-dama” ango ni “ngunda wa myai.”) ²⁰ “Mu kitabu sa Zaburi iandikilwe,” Lenda lenda lieneo lyake ube hame na kana iruhusiwe hata yumo tama palo, na 'Ruhusa mundu ywenge aitole

nafasi ya utawala.' ²¹ Ayoo nga muhimu, kwa eyo, yumo wa alalome ambao batiambatana natwenga wakati Ngwana Yesu aboi na kuingya kati yitu, ²² tumbwile mu'ubatizo wa Yohana mpaka lisoba lelo lyapotwilwe kunani, lazima abe shahidi ba ufunuo pamope ni twenga. ²³ “Babekite nnongi yabe analome abele, Yusufu ywakemelwa Barnaba, ambae ywakemelwa Yusto na Mathia. ²⁴ Bembe balobite kababaya, “Wenga, Ngwana, uitangite mioyo ya bandu bote, nga nyoo beka mbolika ywaako kati ya abele aba abachawile ²⁵ kuitola nafasi katika huduma na utume, ambayo Yuda apangite ubou na yendya mahali pake.” ²⁶ Bapigite kura kwa ajili yabe, na kura yatimwangukia Mathia ywabile atibalangilwa pamope na balo mitume komi na jimo.

Isura ye 2

¹ Paikite lisoba lya Pentekoste, bote babile pamope sehemu imo. ² Ghafla lyapitike limbonga boka kunani kati mbepo kale, ngautweliya nyumba yote mwababile batami. ³ Hapo kabapitya lulimi, kati lulimi lwa mwoto zati-gawanyika, ibile nnani yabe kila yumo wabe. ⁴ Bembe bote batwelilwe na Roho Mtakatifu na batumbwile baya kwa lugha yenge, kati yelo Roho atibajalia longela. ⁵ Babile Ayahudi babatamage Yerusalemu bandu ba Nnongo, boka kila litaifa pae ya kumaunde. ⁶ Nundumo paziwowanike, likundi lya bandu liisile pamope na babile ni wasiwasi kwa sababu kila mundu bayowine bakilongela kwa lugha yake mwene.

⁷ Batisangala muno, bembe kababaya, “Kweli aba bote balongela Baagalilaya kwaa? ⁸ Kwa mwanja namani twayowine, kila yumo katika lugha tubelekilwe nayo? ⁹ Waparthia na Bamedi na Baelamu, na bembe batama Mesopotamia, Uyahudi, na Kapadokia, na katika Ponto na Asia, ¹⁰ katika Frigia, Pamfilia, katika Misri, na sehemu ya Libya hata Kirene, na ageni boka Rumi, ¹¹ Ayahudi na baongofu, Bakrete na Baarabu, twayowa bakilongela katika lugha yitu kuhusu kazi ya uweza wa Nnongo.” ¹² Bote babile batisangala na tatanishwa; balongela bembe, “Ayee ibile na maana gani?” ¹³ Lakini benge batidhihaki kababaya, “Aba banywile mvinyo wa ayambe.” ¹⁴ Lakini Petro ayemi pamope na balo komi na jimo, ngabendya kaabakiya, “Bandu ba Yudea na bote mwatama pano Yerusalemu, lee liyowanike kwinu, muliyowe kwa makini maneno gango. ¹⁵ Bandu aga batangite kwaa kati yamugawaza, kwa sababu ayee nga bwamba wa saa tatu. ¹⁶ Lakini lee libile latilongelwa pitya kwa nabii Yoeli. ¹⁷ Yalowa katika masoba ga mwisho, Nnongo abaya, napengana Roho bango kwa bandu bote. Bana binu na alombo binu balowa piya unabii, anchembe binu balola maono, na apindo binu walowa lota ndoto. ¹⁸ Nyonyonyo nnani ya batumishi bango ba kale katika masoba ago, naapekaniya Roho wango, bembe balowa tabiri. ¹⁹ Nalowa kuwabonekeya maajabu nnani ya'anga na ishara pae ya dunia, myai, mwoto na mapundisho ga lyoi. ²⁰ Liumu lalowa badilishwa na kuwa libendo na mwei kuwa myai, kabla kuisa kwa lisoba likolo na

ya ajabu ya Ngwana. ²¹ Yalowa pangika ya kwanza kila yumo ywabile alikema lina lya Ngwana alowa lopoelwa.' ²² Bandu ba Israeli, mugayowe maneno aga: Yesu wa Nazareti, mundu ywathibitishwa na Nnongo kwinu kwa matendo ga uweza na maajabu, na ishara ambazo Nnongo pitya ywembe katikati yinu, mana mwenga mwabene mutangite. ²³ Kwa sababu ya mpango waukusidiwa tangu mwanzo, na maarif ga Nnongo apiyilwe na mwenga, kwa maboko ga bandu baarifu, mwatikunsulubisha na kumulaga. ²⁴ Ywabile Nnongo atikundondobeya, aboyele uchungu wa kiwo chake, kwa sababu iwezekana kwaa kwake kumilikiwa nabo. ²⁵ Nga nyo Daudi abaya kuhusu ywembe, "Nimweni Ngwana daima nnongi ya minyo bango, ywembe abile luboko lwangi lwa mmaliyo nga nyoo bai nasogezwa kwaa. ²⁶ Kwa eyo mwoyo wango ubile na puraha na lulimi lwango watipuraishwa. Yega yango kae walowa tama katika ujasiri. ²⁷ Uileka kwaa nafsi yango iyende kuzimu, wala uruhusu kwaa Mtakatifu wako kubona uozo. ²⁸ Wenga utijidhihirisha kwango ndela ya ukoto, walowa nipanga nijae puraha nnongi ya minyo gako.' ²⁹ Mwalongo, naweza longela kwinu kwa ujasiri kuhusu tate bitu Daudi, ywembe awile na sikwa, na kaburi lyake libile pamope ni twenga hata nambeambe. ³⁰ Nga nyo abile nabii na atangite kuwa Nnongo atilapa kwa kilapo sake, panga alowa beka yumo katika ubeleki wake katika iteo sa enzi. ³¹ Alibweni lee mapema, na abayite kuhusu ufu-

fuo wa Kristo, wala abile alekwa kwaa kuzimu³² Ayoo Yesu-Nnongo atimfufua, ambaye twenga twabote ni mashahida. ³³ Kwa eyo, abile atiin-ulilwa katika luboko lwa kummalyo ba Nnongo, na abile atimpokya ahadi ya Roho Mtakatifu boka kwa Tate, Ywembe atimimina ahadi yee, ambaye mwenga mwabona na kuyowa. ³⁴ Mana Daudi angolwike kwaa yendya kumaunde, lakini abaya, NGWANA abaya kwa Ngwana wango. ³⁵ "Tama luboko lwango lwa kummalyo, mpaka panibapanga maadui bako kigoda kwa ajili ya magolo gako. ³⁶ Kwa eyo nymba yote ya Israeli na itange kwa hakika panga Nnongo abapangite ywembe kuwa Ngwana na Kristo, yolo Yesu ambaye mwatimsulubisha." ³⁷ Pabayowine nyoo, basonywi katika mioyo yabe, kabammakiya Petro na mitume yenge, "Mwalongo, tupange namani?" ³⁸ Na Petro kaabakiya, "Muipange toba na Mbatizwe, kila yumo winu, katika lina lya Yesu Kristo kwa ajili ya msamaha wa sambu yinu, na mwalowa pokya zawadi ya Roho Mtakatifu. ³⁹ Mana kwinu ni ahadi na kwa bana binu na kwa balo bote babile kutalu, bandu banyansima kwa kadri Ngwana Nnongo witu paakema." ⁴⁰ Kwa maneno ganyansima ashuhudia na kubasihi, "Muilopwe boka katika ibeleko yee kiovu." ⁴¹ Nga kabapokii maneno gake na kaabatiza, hapo kabaongezeka katika lisoba lee kati nafsi elfu tatu. ⁴² Kabayendelya katika mapundisho ya mitume na ushirikiano, katika kuumega mkate na katika maombi. ⁴³ Hofu yaisa nnani ya kila nafsi, na maajabu ganyansima na ishara zapangika pitya mitume. ⁴⁴ Bote

baaminiya babile pamope na kuwa na ilebe yabembe pamope, ⁴⁵ na bapemeya ilebe na milki yabe na kugawanya kwa bote lingana na hitaji lya kila yumo. ⁴⁶ Nga nyoo lisoba baada ya lisoba kabayendelea babile na lengo limo katika hekalu, na batiumega mkate mu'nyumba, na batishiriki chakulya kwa puraha na unyenyekevu wa mwoyo; ⁴⁷ Batimsifu Nnongo na babile na kibali na bandu bote. Ngwana atibaongeza lisoba kwa lisoba ambao babile batilopolwa.

Isura ya 3

¹ Pita na Yohana babile banaelekya katika hekalu muda wa maombi, saa tisa. ² Mundu fulani, kiwete tangu belekwa, abile alibebwa kila masoba na abile agonjike katika nnango wa hekalu akemwa mzuri, ili aweze kuloba sadaka boka kwa bandu babile bakielezwa mu'lihekalu. ³ Abweni Petro na Yohana batikaribia kujingya mu'lihekalu, alobite sadaka. ⁴ Petro atimkazia minyo, pamope na Yohana, abayite, "Tulole twenga." ⁵ Kiwete ngamlolekeya, atazamiya kupokya kilebe fulani boka kwa bembe. ⁶ Lakini Petro kabaya, "fedha na dhahabu nenga nibile kwaa, lakini chelo nibile nacho naitoa kwako. Katika lina lya Yesu Kristo wa Nazareti, utyane." ⁷ Petro nga nkamwa kwaluboko lwake lwa mmalyo, na kunkakatuya nnani: mara jimo magolo gake na vifundo vya mifupa gake vya-patike ngupu. ⁸ Karuka kunani, mundu iwete ayemi na tumbwa tyanga; kajingya mu'lihekalu pamope na Petro na Yohana, atyanga na kuruka,

na kumsifu Nnongo. ⁹ Bandu bote bamweni katyanga na kumsifu Nnongo. ¹⁰ Kabayowa panga abile ni yolo mundu ambaye abile atama kaloba sadaka mu'nnango mzuri wa hekalu; batishangala muno na kustaajabu kwa sababu ya chelo chaboka kwake. ¹¹ Namna abile abakamwile Petro na Yohana, bandu bote kwa pamope kabatila mu'ukumbi ukemwa wa Sulemani, batishangala muno. ¹² Petro paabweeni lee, ywembe kabayangwa bandu, "Mwenga bandu ba Israeli, kwa mwanja namani mwatishangala? Kwa mwanja namni mugaelekeza minyo yinu kwitu, kati panga tumpangite yolo atyange kwa nguvu yitu bene au uchaji witu?" ¹³ Mungu wa Ibrahimu, na wa Isaka, na wa Yakobo, Nnongo wa Tate yitu, atimtukuza mmanda wake Yesu. Ayoo nga ambaye mwenga mwampeya na kumkamwa nnongi ya minyo wa Pilato, japo ywembe abile atiamua kumleka huru. ¹⁴ Mumkanikiya Mtakatifu na ywabile na haki, na badala yake mkataka muuaji alekwe huru. ¹⁵ Mwenga mwatimbulaga Mpwalume wa ukoto, ambaye Nnongo atimfufua boka kwa bandu ba kiwo-Twenga ni mashahidi ba lee. ¹⁶ Nambeambe, kwa imani katika lina lyake, mundu yoo ambaye mwamweni na kuyowa, apangite kuwa na nguvu. Imani ambayo yapitya kwa Yesu imepeya ywembe afya yee kamilifu, nnongi yinu mwenga mwabote. ¹⁷ Nambeambe, mwalongo, nitangite panga mpangite katika ujinga, nga nyoo bapangite viongozi winu. ¹⁸ Lakini makowe ambayo Nnongo atiabakiya mapema kwa mikanwa ya manabii

yote, panga yolo Kristo atateseka, nambeambe atiyatimiza. ¹⁹ Kwa eyo, mutubu na mkerebuke, ili panga sambu yinu iweze kuondolewa kabisa, kusudi iise nyakati za kuburudika bokana na uwepo wa Ngwana; ²⁰ na panga aweze kumtuma Kristo ambaye achawilwe kwa ajili yinu, Yesu. ²¹ Ywembe ywabile ambae lazima kumaunde impokee mpaka muda wa kukerebuliwa kwa ilebe yote, ambayo Nnongo atilongela zamani za kale kwa mikanwa ya manabii batakatifu. ²² Hakika Musa abaya, “Ngwana Nnongo alowa inua nabii kati nenga boka katika alongo binu, Mwalowa yowa kila kilebe ambacho alowaabakiya mwenga. ²³ Yalowa tokyo panga kila mundu ywabile ayowine kwaa nabii yolo alowa bulagwa kabisa aboke kati ya bandu.’ ²⁴ Nga nyoo, manabii bote boka Samweli na balo baliofuata baada yake, balongela na kutangaza masoba aga. ²⁵ Mwenga mwa bana ba manabii na ba liagano ambalo Nnongo alipangite pamope na apindo, kati yaabayite kwa Ibrahimu, Katika, mbeyu yako familia yote ya dunia yalowa barikiwa, ²⁶ Baada ya Nnongo kuntondobiya mtumishi bake, atintuma kwinu kwanza, ili awabariki mwenga kwa kerebuka boka katika ubou winu.”

Isura ye 4

¹ Muda Petro na Yohana babile kabalongela na bandu, makuhani na mlinzi wa lihekalu na masadukayo batibayendea. ² Babile batuzika muno kwa sababu Petro na Yohana babile kabapundisha bandu kuhusu Yesu na

tangaza nnani ya fufuka kwake boka mu'kiwo. ³ Baatable na kuwabeka muligereza mpaka bwamba watifuata, mana tayari ibile kita-mwinyo. ⁴ Lakini bandu banyansima bayowine ujumbe batiaminiya; na idadi ya analome babile baaminiya batikadiliwa kuwa elfu tano. ⁵ Paiikite bwamba lisoba lyanyaibele, panga akolo babe, apindo na baandishi, pamope batikusanyika Yerusalemu. ⁶ Anasi kuhani nkolo abile, na Kayafa, na Yohana, na Iskanda, na bote babile na alongo ba kuhani nkolo. ⁷ Paababile kabambeka Petro na Yohana katikati yabe, kabannaluya, "Kwa uwezo gani, au kwa lina lya nyai mupangite lee?" ⁸ Petro, abile atwelile Roho Mtakatifu, kaabakiya, "Mwenga akolo wa bandu, na apindo, ⁹ Kati twenga lisoba lya lino mwatulobya kuhusu tendo linoite lalipangwa na mundu yolo nng'onjwa-kwa namna gani mundu apangilwe nkoto? ¹⁰ Ebu liyowanike lelo kwinu na kwa bandu bote katika Israeli, panga kwa lina lya Yesu Kristo wa Nnazareti, ywabile mwatimsulubisha, ywabile Nnongo atimfufua boka mu kiwo, ni kwa ndela yake panga mundu yolo ayemi pano nnongi yinu abile na afya. ¹¹ Yesu Kristo nga liwe ambalo mwenga ajenzi mwatilizarau, lakini ambalo lipangilwe kuwa liwe kolo lya mbembeni. ¹² Ntopo wokovu katika mwingine awaye yote. Kwa mana ntopo lina lyenge pae ya kumaunde bapeyilwe bandu, ambalo kwa lelo twaweza lopolelwa." ¹³ Pababweni ujasiri wa Petro na Yohana, na batigundua panga babile ni bandu bakawaida

babile kwaa na elimu, batishangala, kabafahamu panga Petro na Yohana babile pamope na Yesu. ¹⁴ Kwa sababu bamweni yolo mundu ywaponywa ayemi pamope nabembe, babile kwaa na kilebe cha baya dhidi ya lee. ¹⁵ Lakini pababile bayomwile kubaamuru mitume babutuke nnongi ya likutano lwa baraza, kabalongela bene kwa bene. ¹⁶ Babaya, tuwapange namani bandu aba? Ni kweli panga muujiza wa ajabu baupangite pitya bembe wayowanika na kila yumo ywatama Yerusalemu; twaweza kwaa kulikana lee. ¹⁷ Lakini, ila panga likowe lee lienee kwaa nkati ya bandu, ebu tuwakanye kana balongele kae kwa mundu yeyote kwa lina lee. ¹⁸ Baakemite Petro na Yohana nkati na kubaamuru kamwe kana balongele wala pundisha kwa lina lya Yesu. ¹⁹ Lakini Petro na Yohana bayaangwa na kuabakiya, “Mana ni sahihi kuminyo pa Nnongo kuwaheshimu mwenga kuliko Nnongo, muhukumu mwabene. ²⁰ Maana twenga twaweza kwaa kuleka kugalongela makowe ambayo tugabweni na kugayowa.” ²¹ Baada ya kubakanikiya muno Petro na Yohana, batibaleka bayende. Baweza kwaa kupata sababu yoyote ya kubaadhibu, kwa sababu bandu bote babile kabamsifu Nnongo kwa chelo chabile kipangilwe. ²² Mundu ywabile apoki muujiza wa uponyaji apatike kuwa na umri zaidi ya myaka arobaini. ²³ Baada ya kubaleka huru, Petro na Yohana babile kwa bandu babe na kuwabakiya yote ambayo makuhani akolo na apindo baamakiyange. ²⁴ Pabayowine, bakombwile lilobe lyabe pamope kwa Nnongo

no baya.”Ngwana, wenga waumbile maunde na dunia na bahari na kila kilebe kibile nkati yake, ²⁵ Wenga ambaye, kwa Roho Mtakatifu, kwa nkano wa tate bitu Daudi, mtumishi bako, abaya, “Kwa mwanja namani bandu ba mataifa bapangite ghasia, na bandu bawaza makowe gafaika kwaa? ²⁶ Bapwalume ba dunia bajipanga pamope, na atawala batikusanyika pamope dhidi ya Ngwana na dhidi ya masihi bake.” ²⁷ Hakika, bote Herode na Pontio Pilato na bandu ba mataifa na bandu ba Israeli, batikusanyika kwa pamope katika mji woo dhidi ya mtumishi wako mtakatifu Yesu, ambaye watimpaka mafuta. ²⁸ Batikusanyika pamope kupanga gote ambayo luboko lwako na mapenzi gako gatiyaamuru tangu awali kabla gapangika kwaa. ²⁹ Nambeambe, Ngwana, ugalinge matisho yabe, na ukawajalie atumishi wako kulongela neno lyako kwa ujasiri wote. Ili ³⁰ panga pauunyosha luboko lwako kuponya, ishara na maajabu iweze baka pitya lina lya mtumishi wako mtakatifu Yesu.” ³¹ Pabayomwile kuloba, eneo ambalo batikusanyika kwa pamope lyatitakaswa, na bote batijazwa na Roho mtakatifu, na balongela neno lya Nnongo kwa ujasili. ³² Idadi ngolo ya bandu baaminiya babile na mwoyo umo na roho jimo: na ntopo hata yumo wabembe ywabaya panga chochote chaakimiliki kibile chae mwene; badala yake babile na ilebe yote shirika. ³³ Kwa nguvu kolo mitume babile bakiutangaza ushuhuda wabe kuhusu ufufuo wa Ngwana Yesu, na neema ngolo yaibile nnani yabe yote. ³⁴ Pabile kwaa na mundu yoyote

nkati yabembe ywapungukiwa na mahitaji, kwa sababu bandu bote babile na hati ya viwanja au nyumba, baipemeya na kuleta mbanje ya ilebe yaibile yatipemewa ³⁵ na kuibeka pae ya magolo ga mitume, Na mgawanyo upangilwe kwa kila muumini, lengana na kila yumo ywabile na lihitaji. ³⁶ Yusufu, mlawi, mundu boka Kipro, apeyilwe lina Iya Barnamasi na mitume (ayoo yatitafsiriwa, ni mwana wa faraja? ³⁷ Abile na ngunda, atilipemeya na kailetya mbanje, kaibeka pae ya magolo ga mitume.

Isura ye 5

¹ Nga nyoo, mundu yumo ywakemelwa Anania, na Safira nyumbo wake, bapemei sehemu ya mali, ² Na kuificha sehemu ya mbanje yakupemeya (Nnyumbo bake atangite), na kaletya sehemu yenge na kuibeka mumagolo ga mitume. ³ Lakini Petro kabaya, “Anania, kwa mwanja namani nchela atiutweliya mwoyo wako kubaya ubocho kwa Roho Mtakatifu na kuficha sehemu ya mali ya nngunda? ⁴ Palyo paibile ipemewa kwaa, ibile kwaa mali yako? Na baada ya kupemea, ibile kwaa pae ya uamuzi wako? Ipangike namani uwaze likowe lee mumwoyo wako? Upanga ubocho kwa mwanadamu kwaa, ila upangia ubocho Nnongo.” ⁵ Katika kuyowa maneno aga, Anania atombwike pae na kukata roho. Na hofu ngolo iisile kwa bote bayowine lee. ⁶ Amisembe baisile nnongi na kuntia mu'sanda, na kumpeleka panja na kumsika. ⁷ Baada ya masaa matatu, nnyumbo wake ajingii mulihekalu, atangite kwaa chakipangike.

⁸ Petro kamakiya, “Nibakie, mana mupemii ngunda kwa thamani yelo.” Kabaya, “Eloo, kwa thamani yelo.” ⁹ Petro kammakia, “Ipangika kwaa panga mwapatana kwa pamope kumjaribu Roho wa Ngwana? Linga, magolo ga balo batinsika nchengo bako ibile pannango, na balowa kukutola na kukupeleka panja,” ¹⁰ Ghafila atomboki pa magolo ga Petro, kakata roho, na balo amisembe baisile mu'nyumba batinkuta awile. Kabantola ni kumpeleka panja, ni kunsika papipi ni nchengo wake. ¹¹ Hofu ngolo iisile nnani ya likanisa zima, na nnani ya bote bayowine makowea ga. ¹² Ishara za nyan-sima na maajabu gapangilwe nkati ya bandu pitya maboko ga mitume, Babile pamope katika ukumbi wa Sulemani. ¹³ Lakini, ntopo mundu ywenge tofauti ywabile na ujasiri wa kuambatana nabo; hata nyo, bapeilwe heshima ya kunani ya bandu. ¹⁴ Na pia, baamini banyan-sima batiyongekea kwa Ngwana, idadi ngolo ya analome ni anwawa, ¹⁵ kiasi panga hata baapotwi atamwe mu'mitaa, na kuagonjekea mu'indanda na mu'makochi, ili panga Petro mana itei apeta, kivuli chake kiweze kuashukia nnani yabe. ¹⁶ Muda woo, idadi ngolo ya bandu baisile bako mumiji yaizunguka Yerusalem, kabaleta atamwe na bote babile na nchela achapu, na bote bapatike ukoto. ¹⁷ Lakini kuhani nkolo atiinuka, na bote babile pamope niywembe (bandu ba dhehebu la Masadukayo): na batwelilwe wivu. ¹⁸ Kabanyoosha maboko gabe kuwakamwa mitume na kuwabeka mu'ligereza

lya jumla. ¹⁹ Na muda wa kilo malaika wa Ngwana kafungua nnango wa ligereza na kuakengama panja no baya, ²⁰ “Muyende, muyemi mulihekalu na kuwabakia bandu maneno yote ya ukoto wolo.” ²¹ Kabayowine lee, bazingii mulihekalu muda wa pambazuka na kua-pundisha. Lakini, kuhani nkolo aisile na bote babile ni ywembe, na kulikema libaraza lyote kwa mpamo, na apindo bote ba bandu ba Israeli, na kuatuma mu'ligereza ili kualeta mitume. ²² Lakini batumishi batiyenda, waakuta kwaa muligereza, bakerebuka na kutoa taarifa. ²³ “Tulibweni ligereza litabilwe salama, na alinzi bayemi pannyango, lakini patuliyongoli, tummweni kwaa mundu mu'ligereza.” ²⁴ Nambeambe wakati jemedari wa lihekalu na makuhani akolo pabayowine maneno aga, shaka ngolo ibazingii kwa ajili yabembe bawaza likowe lee lipangika namani. ²⁵ Boka poo aisile na kuamakiya, “Bandu babile mu'ligereza bayemi mu'lihekalu na bapundisha bandu.” ²⁶ Jemedari kayenda pamope na batumishi, na kualeta, lakini bila panga vurugu, kwa sababu batibayogopa bandu baweza kuwakombwa kwa maliwe. ²⁷ Bayomwile kubaleta, bayemi nnongi ya libaraza. Kuhani nkolo kaanaluya ²⁸ kabaya, “Twatibaamuru kana mpundishe kwa lina lee, na bado muitweli Yerusalemu kwa lipundisho linu, na tamaniya kuleta myai ya mundu ayoo nnani yitu.” ²⁹ Lakini Petro na mitume bayangwa, “Lazima tumheshimu Nnongo kuliko bandu. ³⁰ Nnongo wa Tate bitu atimfufua Yesu,

ywa mwatimbulaga, kwa kuntundika nnani ya nkongo. ³¹ Nnongo atintukuza mu'luboko lwake lwa mmaliyo, na kumpanga kuwa nkolo na nkochopoli, kutoa toba kwa Israeli, na msamaha wa sambu. ³² Twenga ni mashahidi wa makowe aga, na Roho Mtakatifu, ambaye Nnongo atimtoa kwa balo bamweshimia," ³³ Bajumbe ba baraza bayowine nyoo, babile na hasira bapala kuwabulaga mitume. ³⁴ Lakini farisayo ywakemelwa Gamalieli, mwalimu wa saliya, ywaheshimiwa na bandu bote, ayemi na kuamuru mitume babekwa panja kwa muda mwipi. ³⁵ Boka poo kaamakiya, "Analome ba Israeli, mube makini muno na chelo chamukipendekeza kubapangia bandu aba. ³⁶ Kwa sababu, zamani yaipeta, Theuda aliinuka na kujidai kuwa nkolo, na idadi ya bandu, bapata mia ncheche batinkengama. Awile, na bote babile batimweshimia batawanyika na kupotea. ³⁷ Baada ya mundu yoo, Yuda Mgalilaya, aliinuka masoba gakuandikisha sensa, kaavuta bandu banyansima kunchogo kwake. Ni ywembe atipotea na balo babile bakimweshimiya batitawanyika. ³⁸ Nambeambe naabakiya, mujiopushe na bandu aba na mubaleke bene, kwa sababu, mana mpango woo au kazi yee ni ya bandu yalowa tupwa. ³⁹ Lakini mana ni ya Nnongo, mwaweza kwaa kuwazuia; mwaweza kujikuta hata mwampinga Nnongo."Nga nyo, batishawishika na maneno gake. ⁴⁰ Boka po, baakema mitume mu'nyumba na kubakombwa na kubaa-muru kana balongele kwa lina lya Yesu, na

batibaleka bayebde zao. ⁴¹ Batiboka nnongi ya libaraza bapuraika kwa sababu batibalangilwa kuwa wastahili teseka na hesjimiwa kwaa kwa ajili ya Lina lee. ⁴² Kwa eyo, kila lisoba, mu'lihekalu na boka nyumba hadi nyumba bayenda kupundisha na hubiri Yesu kuwa ni Masihi.

Isura ye 6

¹ Nambeambe katika masoba yee, muda idadi ya anapunzi ibile iyongekeya, lalamiko lya Ayahudi wa Kiyunani liytumbwi dhidi ya Baebrania, kwa sababu bajane babe babile bsa-haulika katika mgao wa kila lisoba lya chakulya. ² Mitume komi ni ibele balikema likusanyiko lyote lya anapunzi na baya, "Ibile kwaa sahihi kwitu kulileka neno lya Nnongo na kuhudumia mezani. ³ Kwa eyo, mwalongo, muchawe, analome saba, boka nkati yinu, bandu banoite, batwelile Roho na hekima, ambao twaweza kubakabidhi huduma yee. ⁴ Na twenga, twatendea daima katika kuloba na katika huduma ya neno." ⁵ Hotuba yabe yatiupendeza mkutano wote. Nga nyo, wakamchawa Stephano, mundu ywatwelile imani na Roho mtakatifu, na Filipo, Prokoro, Nikanori, Timoni, Paemena, na Nikolao, mwangofu boka Antiokia. ⁶ Baumini batileta bandu aba nnongi ya mitume, baalobya na baadae kuabekya maboko gabe. ⁷ Nga nyo neno lya Nnongo lyatie-nea; na idadi ya anapunzi ilizidi yongekeya kolyo Yerusalemu; na idadi ngolo ya makuhani baiheshimiya imani. ⁸ Stephano, ywatwelile

neema na ngupu, abile akipanga maajabu na ishara ngolo nkati ya bandu. ⁹ Lakini apo bainuka baadhi ya bandu afuasi ba Sinagogi lya Mahuru, na lya Bakirene na lya Baeskanderia, na baadhi boka Kilikia na Asia. Bandu aba babile bakilongela na Stephano. ¹⁰ Lakini, baweza kwaa shindana na hekima na Roho ambayo Stephano abile akitumia katika longela. ¹¹ Boka po batiashawishi baadhi ya bandu kwa siri no baya, "Tuyowine Stephano kalongela maneno ga kufuru dhidi ya Musa na dhidi ya Nnongo. ¹² Batibashuhudia bandu, apindo, na baandishi, na kuyenda kwa Stephano, wantabile na kuneta nnongi ya libaraza ¹³ batibaleta mashahidi ba ubocho, babaya, "mundu yoo akani kuleka longela mabaya dhidi ya eneo lee takatifu na saliya. ¹⁴ Mana tumyowine kabaya panga ayoo Yesu wa Nazareti alowa kuharibu mahali hapa na kuibadili desturi tuliyokabodhiwa na Musa," ¹⁵ Kila yumo ywabile katika libaraza, kaelezea minyo yake kunlolekea Stephano, na bembe baubweni minyo gake ubile kati minyo ga malaika.

Isura ye 7

¹ Kuhani nkolo kabaya, "makowe aga ni ya kweli?" ² Stephano kabaya, "Mwalongo na atate bango, muiniyowine nenga: Nnongo wa utukufu atimtokea tate yitu Abrahamu muda paabile Mesopotamia, kabla atama kwaa Harani," ³ kammakiya, 'Boka katika nchi yako na alongo bako na uyende katika nchi yanilowa

kukubonekeya.' ⁴ Boka po kaboka katika nchi ya Ukaldayo atama Harani, boka poo, baada ya tate bake kuwaa, Nnongo kamleta mu'nchi yee, batama nambeambe. ⁵ Ampeya kwaa chochote kati urithi wake, pabile kwaa na sehemu hata ya kubeka magolo. Lakini Abrahamu atiahidiwa hata kabla apata kwaa mwana kuwa apeyelwa nchi kati miliki yake na ubeleki wake. ⁶ Nnongo alongela ni ywembe, panga abeleki bake batame katika nchi ya ugeni, na panga wenyeji wa kolyo wapanga kuwa atumwa wabe na kuwapanga vibaya kwa muda wa miaka mia ncheche. ⁷ Na Nnongo kabaya, nalowa kulihukumu taifa ambalo labapanga mateka, na baada ya hapo balowa boka na kuniabudu katika sehemu yee,' ⁸ Na kampeya Abrahamu liagano lya tohara, nga nyo Abrahamu abile tate ba Yakobo, na Yakobo abile tate ba apindo bitu komi na ibele. ⁹ Mababu bitu bamwonea wivu Yusufu bampemea katika nchi ya Misri, na Nnongo abile pamope ni ywembe, ¹⁰ na kanlopwa katika mateso gake, na kumpeya fadhili na hekima nnongi ya Farao mpwalume wa Misri. Farao ampangite abe ntawala nnani ya Misri na nnani ya Nyumba yake yote. ¹¹ Bai babile na njala kolo na mateso ganyansima katika nchi ya Misri na Kanani, na tate bitu bapata kwaa chakulya. ¹² Lakini Yakobo paayowine kubile nafaka Misri, atibatuma tate bitu kwa mara ya kwanza. ¹³ Katika safari ya ibele Yusufu akajionyesha kwa alongo bake, familia ya Yusufu yayowanike kwa Farao. ¹⁴ Yusufu aatumite alongo bake kwenda kummakiya Yakobo tate babe aise Misri,

pamope na alongo bake, jumla ya bandu bote ni sabini na tano. ¹⁵ Nga nyo Yakobo aisile Misri; boka po awile ywembe pamope na apindo bitu. ¹⁶ Batitolelwa hata Shekemu na kusikwa katika kaburi ambalo Abrahamu apemi kwa ipande ya mbanje boka kwa bana ba Hamoni kolyo Shekemu. ¹⁷ Muda wa yelo ahadi ambayo Nnongo amwahidie Abrahamu paubile papipi, bandu batiyongekeya kolyo Misri, ¹⁸ muda wo aliinuka mpwalume ywenge nnani ya Misri, mpwalume ywatangite kuhusu Yusufu. ¹⁹ Ayoo mpwalume ywenge alongela ubocho kwa bandu bitu na kuwapanga mabaya tate bitu, na kuwatupa bana babe achanga ili atame kwaa. ²⁰ Katika kipindi chelo Musa abelekilwe; abile mzuri nnongi ya Nnongo, atilelewa miei itatu katika nyumba ya tate bake. ²¹ Muda alipotupwa, binti Farao atimtola na kunleta kati mwana wake. ²² Musa atipundisa mapundisho yoti ya Kimisri; abile na ngupu katika maneno na matendo. ²³ Lakini baada ya timiya miaka arobaini, iisole katika mwoyo wake kuatembelea alongo bake, bana ba Israeli. ²⁴ Pamweni Mwisraeli apangiwa mabaya, Musa atimtetea na lipiza kisasi kwa ywamwonea kwa kunkombwa ywa Mmisri: ²⁵ atangite kuwa alongo bake batangite panga Nnongo awalopwa kwa maboko gake, lakini batangite kwaa. ²⁶ Lisoba Iya nyaibele kayenda kwa baadhi ya Baisraeli babile bakombwana; na jaribia kuapatanisha, kabaya, "Mangwana, mwenga ni alongo; mbona mwakoseana mwenga kwa mwenga?" ²⁷ Lakini ywamkosea jirani yake atimsukuma kutalu, no baya,'Nyai

apanga mtawala na muhukumu witu? ²⁸ Wenga upala kunibulaga, kati yaumulaga yolo Mmisri jana?" ²⁹ Musa katila baada ya kuyowa nyoo; abile mgeni katika nchi ya Midiani, ambayo abile tate wa bana abele. ³⁰ Baada ya miaka arobaini pitya malaika akamtokea katika lijangwa lya kitombe sa Sinai, katika mwali wa mwoto mu'kichaka. ³¹ Musa aubweni mwoto, atishangala na kustaaajabia chelo cha akibona, na paatijaribu kuisogelea ili kukilola, lilobe lya Ngwana limuisile no baya, ³² 'Nenga na Nnongo wa tate bako, Nnongo wa Abrahamu, na wa Isaka, na wa Yakobo.'Musa atilendema na athubutu kwaa kulola. ³³ Ngwana kammakiya, 'Ula ilatu yako, sehemu pauyemi ni mahali patakatifu. ³⁴ Niabweni mateso ga bandu bango babile Misri; Niyowine kuugua kwao, nenga natiuluka ili nialopwe; nambeambe uise, nalowa kuku-tuma wenga Misri. ³⁵ Ayoo Musa ambaye ywa-timkanikiya, wakati balongela, 'nyai kakupanga kuwa mtawala na mwamuzi witu?' abile nga ywembe Nnongo alimtuma abe mtawala na mkochojoli. Nnongo atimtuma kwa maboko ga malaika ambaye atiboka nnongi ya Musa mmwitu. ³⁶ Musa atibakengama boka Misri baada ya kupanga miujiza na ishara katika Misri na katika bahari ya Shamu, na katika lijangwa kwa kipindi cha miaka arobaini. ³⁷ Musa nga yolo ywaamakiye bandu ba Misri kuwa, 'Nnongo abapeya nabii boka nkati ya alongo binu, nabii kati nenga.' ³⁸ Ayoo ni mundu ywabile katika mkutano mu'lijangwa na malaika ywalongela ni ywembe katika kitombe sa Sinai. Ayoo nga

mundu ambye abile na tate bitu, ayoo nga mutu ywalipokya neno libile likoto na kutupea twenga. ³⁹ Ayoo nga mundu ambae tate bitu bakani kumweshimu; batimsukuma mbale, na katika mioyo yabe batikerebukia ⁴⁰ Misri. Katika kipindi chelo bammakiya Haruni, “tupangie nnongo yakutukengama, Ayoo Musa, abile atukengama boka katika nchi ya Misri, tuyowine kwaa sampatike. ⁴¹ Ayoo bampangite ndama kwa masoba ago na kutoa sadaka kwa eyo sanamu na bapuraika kwa sababu ya kazi ya maboko gabe. ⁴² Lakini Nnongo atibakerebuya na kuapeya baabudu tondwa ya kumaunde, mama yaiandikilwe mu'itabu sa manabii, “Je Mwanitolea nenga sadaka ya banyama mwamuachinja mulijangwa kwa muda wa miaka arobaini, nyumba ya Israeli? ⁴³ Muliyeketya lihema lya kutania lya Moleki na tondwa ya nnongo refani, na picha muichengite na kuwaabudu bembe: na nalowa kuapeleka kutalu muno ya Babeli.’ ⁴⁴ Tate bitu babile na hema ya kwembana ya ushuhuda mulijangwa, kati Nnongo yaabaamuru paalongela na Musa, panga aichenga kwa mfano wa wolo uubweni. ⁴⁵ Ayee ni hema ambalo tate bitu, kwa muda wabe, watiletwa katika nchi na Joshua. Ayee ipangika muda pajingii kumiliki taifa ambalo Nnongo atibafukuza kabla ya uwepo wa tate bitu. Ayee ibile nyoo mpaka masoba ga Daudi. ⁴⁶ Ywabile apatike kibali muminyo ga Nnongo, na kaloba kutafuta makao kwa Nnongo wa Yakobo. ⁴⁷ Lakini Selemani atimchengea nyumba ya Nnongo. ⁴⁸ Hata nyoo ywabile

kunani mu'nyumba ichengwile kwa maboko; ayee ni kati nabii abayite, ⁴⁹ Kumaunde ni iteo chango cha enzi, na dunia ni sehemu ya beka magolo gango. Nyumba ya aina gani yamuichengite? abaya Ngwana: au ni wapi sehemu yango ya kupomoli? ⁵⁰ Maboko gango kwaa gapangite ayee ilebe yote?' ⁵¹ Mwenga mwa bandu mubile na ingo ngumu mwatahiriwa kwaa mioyo na makutu, kila mara mwampinga Roho Mtakatifu,' mwapanga kati tate bitu bapan-gite. ⁵² Ni nabii gani katika manabii ambaye tate tate binu bamtasa kwaa? Baabulaga manabii gote batitokea kabla ya ujio wa Yumo mwenye Haki,'nambeambe mubile asaliti na bauaji bake kae, ⁵³ Mwenga mwa bandu mupokya saliya yelo yatiagizwa na malaika lakini muikamwa kwaa." ⁵⁴ Boka po ajumbe ba baraza payowine makowe aga, batichomwa mu'mioyo yabe, kabamsagia meno Stephano. ⁵⁵ Lakini ywembe, abile atwelilwe Roho Mtakatifu, arolekeya kumaunde kwa makini na aubweni utukufu wa Nnongo,'na amweni Yesu ayemi luboko lwa kummalyo lwa Nnongo. ⁵⁶ Stephano kabaya, "Linga nibweni kumaunde zatiyongoliwa, na Mwana wa Adamu ayemi luboka lwa kummaliyo lwa Nnongo." ⁵⁷ Lakini ajumbe ba libaraza bakombwa ndoti kwa sauti lya kunani, wakaziba makutu yabe, kabantila pamope, ⁵⁸ kabantupa panja ya mji na kunkombwa maliwe: na mashahidi baula ngobo yabe ya panja na kuibeka pae papipi na magolo ga kijana akemelwa Sauli. ⁵⁹ Pabankombwile maliwe Stephano, ayendelea kunkema Ngwana

nobaya, “Ngwana Yesu, pokya roho yango,”
⁶⁰ Kapiga magoti na kukema kwa lilobe likolo,
“Ngwana, ubasamehe sambi yee,” Paalongela
nyoo, akakata roho.

Isura ye 8

¹ Sauli abile mu'makubaliano ya kiwo chake, lisoba lee nga atumbwile kuwatesa kinyume cha likanisa lyalibile Yerusalemu; na baaminio bote batawanyika katika majigambo ga Yudea na Samaria, ila mitume. ² Bandu bacha'Nnongo balimsika Stephano na kupanga maombolezo makolo nnani yake. ³ Lakini Sauli atilidhuru muno likanisa. Ayenda mu'nyumba kwa nyumba na kubaburuza panja anwawa na analome, na kuwabeka muligereza. ⁴ Baaminio ambao babile batitawanyika bado balihubili neno. ⁵ Filipino atiuluka katika mji wa Samaria na kuntangaza Kristo kolyo. ⁶ Baada ya bandu kugayowa na kubona ishara azipangite Filipino; babekite umakini nnani yake chalo chaakibaya. ⁷ Boka po bandu banyansima bayowine, nchela achafu bakibatoka bandu huku wakilela kwa lilobe likolo, na benge batipooza na iwete baponile. ⁸ Na pabile na puraha ngolo katika mji. ⁹ Lakini pabile na mundu yumo katika mji wolo lina lyake Simon, ambaye akipanga bwabe, ambao atitumya kubashangaza bandu ba litaifa lya Samaria, muda abaya kuwa ywembe ni mundu wa muhimu. ¹⁰ Basamalia bote tangu nchunu hata mkolo kamsikiliza; babaya;” mundu yolo ni yelo ngupu ya Nnongo ambaye ni

kolo.” ¹¹ Bamsikiliza, kwa maana atibashangaza muda mrefu kwa bwabe wake. ¹² Lakini muda pabaaminiya kuwa Filipo ahubiri nnani ya ufalme wa Nnongo na nnani ya lina lya Yesu Kristo, batiabatiza, analome kwa alwawa. ¹³ Na Simoni mwene aaminiya, baada ya kubatizwa, aliendelea kuwa na Filipo; abweni ishara na miujiza yaibile ikipangika, atishangala. ¹⁴ Mundu mitume ba Yerusalemu bayowine kuwa Samaria yapokya neno lya Nnongo, baatuma Petro na Yohana. ¹⁵ Muda babile bauluka kabalobya; panga wamokee Roho Mtakatifu. ¹⁶ Mpaka muda woo, Roho Mtakatifu abile amshukia kwaa hata yumo wabe; babile batibatizwa kwa lina lya Ngwana Yesu. ¹⁷ Petro na Yohana baabekeya maboko, na bembe bampokya Roho Mtakatifu ¹⁸ Muda Simoni abweni Roho Mtakatifu atitolewa pitya kuwekewa maboko na mitume; apala kuwapeya mbanje, ¹⁹ Kabaya, “Munipei ayee ngupu, ili kila ywanimbekya maboko apokee Roho Mtakatifu.” ²⁰ Lakini Petro ammakiye; mbanje yako pamope na wenga ipotee kutalu, kwa sababu utangite kuwa karama ya Nnongo yapatikana kwa mbanje. ²¹ Ubile kwaa na sehemu katika likowe lee, kwa sababu mwoyo wako ni mnyoofu kwaa nnongi ya Nnongo. ²² Nga nyo bai tubu maovu yako na kunloba Nnongo labda walowa samehewa fikra ya mwoyo wako. ²³ Kwa maana nibona ubile katika sumu ya uchungu na kifungu cha sambu.” ²⁴ Simoni kanyangwa na kubaya, Munlobe Ngwana kwa ajili yango, kwa mana makowe gote yamuyabaya yaweza pangika kwango. ²⁵ Muda

Petro na Yohana babile batishuhudia na kuhubiri neno lya Ngwana, batikerebuka Yerusalemu kwa ndela yoo; batihubiri injili katika vijiji vyanyansima vya Basamaria. ²⁶ Bai malaika ba Ngwana kalongela na Filipo no baya, “Angza na uyende kusini katika ndela ya'iyenda pae ya Yerusalemu kuelekea Gaza.” (Ndela yee ibile katika lijangwa). ²⁷ Kaangaza na yenda. Linga, pabile na mundu wa Ethiopia, towash abile na mamlaka kolo pae ya kandase; malkia ba Ethiopia. Ywatibekwa nnani ya hazina yake yote, ni ywembe abile ayenda Yerusalemu kuabudu. ²⁸ Abile akerebuka atami mu'gari yake kasoma chuo cha nabii Isaya. ²⁹ Roho kalongela na Filipo, “Sogea papipi na gari lee ukengamane nalo. ³⁰ “Nga nyo Filipo kayenda mbio, atimsika kasoma katika chuo cha nabii Isaya, kabaya, Je utangite cha ukisomile?” ³¹ Muethiopia kabaya, “Naweza kinamani bila ongozwa na mundu?” Kamsihi Filipo apande garini na atami pamope ni ywembe. ³² Nambeambe lifungu lya maandiko lyalibile atilisoma Muethiopia ni lee; Ationgozwa kati ngondolo kuyenda machinjioni chinjwa; na mana ngondolo atinyamaza kimya, afungua kwaa nkano wake: ³³ Kwa huzunikiya kwake hukumu yake itiondolewa: Nyai ywaeleza kizazi chake? maisha yake yationdolewa katika nchi.” ³⁴ Ayoo towash kannaluya Filipo, no baya, “Nakuloba, ni nabii yupi ambaye ilongelwa habari yake, ni kuhusu ywembe, au za mundu ywenge?” ³⁵ Filipo atumbwi kulongela, atumbwile kwa liandiko lee la Isaya kumhubiria habari ya Yesu. ³⁶ Babile mundela, baika

pabile na mase, 'towashi kabaya, "Linga, pabile na mase pano namani chakengama nibatizwe kwaa?" ³⁷ maneno aga, "Nga nyo Muethopia kanyangwa "naaminiya panga Yesu Kristo ni Mwana wa Nnongo," gabile kwaa mu'maandiko ga kale) nga Muethiopia kaamuru gari lisimame. ³⁸ Batiyenda nkati ya maji, pamope Filipo na towashi, Filipo kambatiza. ³⁹ Muda babokite mu'mase, Roho wa Ngwana yatimpeleka Filipo kutalu; towashi amweni kwaa, kayenda mu'ndela yake kashangilia. ⁴⁰ Lakini Filipo katokea Azoto. Apeta katika nkoa wolo kuhubiri injili katika miji yote mpaka paaikite Kaisaria.

Isura ye 9

¹ Lakini Sauli, kayendelea longela vitishi hata kwa kiwo cha banapunzi ba Ngwana, atiyenda kwa kuhani nkolo ² na kunnaba barua kwa ajili ya Masinagogi kolyo Dameski, ili panga mana ampatike mundu ywabile katika ndela yelo, awe nnalome au nnwawa, abatabe na kubaleta Yerusalem. ³ Paabile katika safari, ipangite kuwa paakaribie Dameski, gafla utimwangazia kotekote bweya boka kumaunde, ⁴ ni ywembe atomboka pae na ayowine lilobe lambakiye, "Sauli, Sauli, mbona wanitesa nenga?" ⁵ Sauli kayangwa, Wenga wa nyai Ngwana? Ngwana kabaya, "Nenga ni Yesu waniudhi. ⁶ Lakini inuka, jingya mjini, wenga walowa bakilwa ya upalikwa kuyapanga. ⁷ Balo bandu batisafiiri pamope na Sauli batami kimya, kabayowa lilobe ila bamweni kwaa mundu. ⁸ Sauli atiinuka katika nnema na paayongoli minyo gake, aweza

kwaa bona kilebe, kabankamwa luboko ban-netike Dameski. ⁹ Kwa masoba atatu abweni kwaa, alya kwaa wala anywa kwaa. ¹⁰ Abile mwanapunzi Dameski lina lyake Anania, Ngwana alongela nae katika maono, "Anania." No baya, "Linga, nibile pano, Ngwana. ¹¹ "Ngwana kammakiya, Inuka uyende zako katika mtaa waukemelwa Nyofu, na katika nyumba ya Yuda na ukannaluye mundu boka Tarso ywakemelwa Sauli; mana angali aloba: ¹² Na amweni katika maono mundu lina lyake Anania kajingya na kumbekya maboko nnani yake ila panga aweze kubona. ¹³ Lakini Anania kanyangwa, "Ngwana, niyowine habari za mundu yoo kwa bandu banyansima, kwa kiasi gani abatendea mabaya batakatifu na kolyo Yerusalemu; ¹⁴ Pano abile na mamlaka boka kwa kuhani nkolo kuntaba kila yumo ywalikema lina lyako. ¹⁵ Lakini Ngwana kammakiya, "Uyende, mana ywembe ni chombo kiteule sango, alitole lina lyango nnongi ya Mataifa na apwalume na bana ba Israeli. ¹⁶ Maana nalowa kuwabonekeya yabile ganyansima yaapalikwa kuteswa kwa ajili ya lina lyango." ¹⁷ Anania kayenda, ajingii mu'nyumba; Kambekeya maboko kabaya, ndugu Sauli, Ngwana Yesu, ywakitokya katika ndela paubile waisa, anitumile upate kubona kae na utolilwe na Roho Mtakatifu. ¹⁸ Gafla vyatomboka ilebe kati magamba, apatike kubona, ayemi, akabatizwa; kalyaa chakulya na kupata ngupu, ¹⁹ Atami pamope na banapunzi bake kolyo Dameski kwa masoba ganyansima. ²⁰ Muda wowolo kantangaza Yesu katika masinagogi,

kabaya panga ywembe ni Ngwana wa Nnongo. ²¹ Na bote bayowine batishangala no baya, “Abile mundu yolo kwaa ywaatibaharibu bote balikemile lina lee kolyo Yerusalemu? Na pano kaisa kwa kusudi lya kuwafunga na kuwapeleka kwa makuhani,” ²² Lakini Sauli atiwezesywa hubiri na kubapanga Bayahudi batami Dameski basanganyikilwe na kuthibitisha ya kuwa ayoo nga Kristo. ²³ Baada ya masoba ganansima, Bayahudi bapanga shauri pamope ili wamulage. ²⁴ Lakini mpango wabe utiyowanika na Sauli. Kabamvizia pannango mutwekati na kilo bapate kumulaga. ²⁵ Lakini banapunzi bake kabantola kilo na kunshusha pitya ukutani, kabanneta pae mu'kitondo. ²⁶ Na sauli paaikite Yerusalemu, atijaribu kujiunga na banapunzi lakini babile bakimwogopa, basadiki kwaa kuwa ywembe ni mwanapunzi. ²⁷ Lakini Barnaba kantola na kumpeleka kwa mitume, na aabakiye jinsi Sauli yaamweni Ngwana mu'ndela na Ngwana yaa alongela nakwe, na jinsi Sauli atihubiri kwa ujasiri kwa lina lya Yesu kolyo Dameski. ²⁸ Atikwembana nabembe kabajingya na boka Yerusalemu, abaya kwa ujasiri kwa lina lya Ngwana Yesu. ²⁹ Kabalongela na Ayahudi wa Kiyunani lakini batijaribu mara kwa mara kumulaga. ³⁰ Muda palitangite likowe lee, kabantola mpaka Kaisaria, na batimpeleka ayende Tarso. ³¹ Bai likanisa lyote katika Uyahudi, Galilaya na Samaria, libile na amani, lichengwite, na tyanga katika hofu ya Ngwana na faraja ya Roho Mtakatifu, likanisa latikuwa na

yongekeya idadi ya bandu. ³² Boka po itokii Petro paabile kazunguka zunguka pande zote za mkoa, akabateremkia baumini batama katika mji wa Lida. ³³ Amweni kolyo mundu yumo lina lyake Ainea, mundu yolo abile pakindanda myaka nane; mana abile atipooza. ³⁴ Petro kammakiya, “Ainea, Yesu Kristo akuponye; amka ni uyi-tandikiye kindanda sako.” mara atiamka. ³⁵ Na bandu bote batami Lida na Sharoni pabamweni mundu yolo, batimkerebukya Ngwana. ³⁶ Pabile na mwanapunzi Yafa akemelwa Tabitha, ambalo mana yake “Dorcas” Ayoo nnwawa atwelilwe kazi inoite na matendo ga rehema aipangite kwa maskini. ³⁷ Yatipangika katika masoba ago abile ntamwe na awile, pabamsafisha, no kumpan-disha chumba cha kunani na kumgonjekea. ³⁸ Kwa namna Lida abile papipi na Yafa, bana-punzi bayowine panga Petro abile kolyo, bati-batuma bandu abele kwake, kabamsihi, “Uise kwitu bila kuchelewa.” ³⁹ Petro atiamka na kaboka pamope nabembe. Paaikite, bannetike katika chumba cha kunani. Na ajane bote bayemi papipi niywembe niywembe kabalela, bakinlolekeya koti na ngobo ambazo Dorcas atibashonea muda abile pamope nabo. ⁴⁰ Petro kabatoa bote panja ya nyumba, kapiga magoti na kuloba, boka po, atiukerebukya yega, “Tabitha, amka.” Ayongoli minyo gake na paamweni Petro atami pae. ⁴¹ Boka po ampeya luboko lwake na kumwinua, na paabakema baamini na bajane, atibakabidhi kwabe abile nkoto. ⁴² Likowe lee liyowanike Yafa yote, na bandu banyansima bamwaminiya Ngwana. ⁴³ Ipangite Petro atama

masoba ganyansima Yafa pamope na mundu ywakemelwa Simoni, ywatengeneza ngozi.

Isura ye 10

¹ Pabile na mundu pulani katika mji wa Kaisaria, lina lyake akemelwa Kornelio, abile nkolo wa kikosi sa Baitalia. ² Abile ancha Nnongo na atimwabudu Nnongo na nyumba yake yoti; atitoa mbanje yanansima kwa Ayahudi na aloba kwa Nnongo masoba gote. ³ Muda wa saa tisa ya mutwekati, abweni maono malaika wa Nnongo kambakiya, “Kornelio! ⁴ Kornelio kam-lolekeya malaika na abile na hofu ngolo muno kabaya “Ayee nga namani nkolo?” Malaika kam-makiya Maombi ni sadaka yako kwa maskini zimepanda nnani kati kumbukumbu mu'uwepo wa Nnongo.” ⁵ Nambeambe ubatume bandu yendya mji wa Yafa kunneta mundu yumo ywakemelwa Simoni ywabile ukemelwa Petro. ⁶ Atama na nchenga ngozi ywakemelwa Simoni ambaye nyumba yake ibile kando ya bahari.” ⁷ Baada ya malaika ywabaya ni ywembe kuboka, Kornelio abakema batumishi ba mu'nyumba yaker abele, na askari ywatimwabudu Nnongo kati ya askari babile bamtumikya. ⁸ Kornelio kaabakiya gote yapangike na kabatuma Yafa. ⁹ Lisoba lya nyaibele saa sita babile mundela na babile papipi na mji, Petro kapanda nnani mu'dari loba. ¹⁰ Na abile na njala na apala kilebe cha kulya, lakini muda bandu bateleka chakulya, kabonekeya maono, ¹¹ Abweni anga liyongoliwe na chombo chatiuluka na kilebe

fulani kati ngobo kolo yatiuluka pae pa'nnema katika kona zote ncheche. ¹² Nkati yake pabile na aina yoti ya anyama babile na magolo ncheche na batambaa nnani ya nnema, na iyuni ba angani. ¹³ Lilobe lyabaya kwake, “amka, Petro chinja na ulyee.” ¹⁴ Lakini Petro kabaya “nga nyoo kwaa, Ngwana kwa sababu nalowa lyaa kwaa kilebe chochte kinajisi na kichapu. ¹⁵ Lakini lilobe lyaisa kwake kae kwa mara yana ibele “Chaakitakasa Nnongo kana ukikeme najisi wala kichafu.” ¹⁶ Ayee ipangika mara tatu, na chelo chombo chatitolwa kae angani. ¹⁷ Palyo petro abile katika hali ya changanyikiwa nnani ya ago maono yatimaanisha namani, Linga bandu batumilwe na Kornelio bayemi nnongi ya ¹⁸ nnango, kannaluya ndela ya kuyenda mu'nyumba. Bakema na kunnaluya mana Simoni ywakemelwa Petro atama palo. ¹⁹ Muda woo Petro abile awasa nnani ya ago maono, Roho kabaya na ywembe, “Linga bandu atatu bakupala. ²⁰ Amka na uuluke pae na uyende nakwe. Uyogope kwaa yenda nabembe, kwa mana niatumile.” ²¹ Petro atiuluka pae kwao na baya “Nenga nga yolo mwamumpala. kwa mwanja namani muisile?” ²² Babaya, “Akida yumo lina lyake Kornelio, mundu wa haki na hupenda kumwabudu Nnongo, na bandu ubaya vema katika litafa lyote lya Ayahudi, abakilwe na malaika ba Nnongo kututuma twenga ili kuyenda mu'nyumba yake, ili ayowe ujumbe boka kwako.” ²³ Petro kabakaribisha jingya mu'nyumba na tama pamope nakwe. Bwamba

ya lisoba lyanaibele atiyumuka kayenda pamope nakwe, na alongo achache boka Yafa batikengamana naywembe. ²⁴ Baikite Kaisalia lisoba lyanaibele. Na Kornelio abile atibalenda abakema pamope alongo bake na mbwiga bake ba karibu. ²⁵ Petro pajingii mu'nyumba, Kornelio atikumlaki na kuinama mpaka pae mu'magolo gake kwa kumweshimu. ²⁶ Lakini Petro kamwinua no baya “Yema; nenga namwene na mundu kae.” ²⁷ Palyo Petro atilongela naywembe, atiyenda mu'nyumba kaakuta bandu batikusanyika pamope. ²⁸ Kaamakiya, “Mwenga mwabene mutangite panga ibile kwaa saliya ya kiyahudi shirikiana na tembeleana na mundu ywabile kwaa wa taifa lee. Lakini Nnongo kani-bonekeya nenga kuwa nipalika kwaa kumwita mundu yeyote najisi au mchafu. ²⁹ Nga nyoo niisile bila kubisha, panitumilwe kwa ajili yelo. Kwa eyo naanaluya kwa mwanja namani mwatumilwe kwa ajili yango?” ³⁰ Kornelio kabaya, “Masoba ncheche ganchogo bka leno, muda kati wolo nibile naloba muda wa saa tisa mutwekati mu'nyumba yango: Nibweni nnongi yango mundu ayemi abile na ngobo nyuepe, ³¹ Kanibakiya “Kornelio maombi gako gatiy-owanika na Nnongo, na sadaka zako kwa maskini zibile kati ukumbusho nnongi ya Nnongo. ³² Kwa eyo batume bandu Yafa na bankeme mundu yumo ywakemelwa Simoni aise kwako, ambaye ukemwa Petro, ambaye atama kwa ywachenga ngozi yumo ywakemelwa Simon ambae nyumba yake ibile pembeni ya libahari. ³³ Zingatia mtari wolo, “Ni ywembe paaisa alowa

baya nimwenga” ubile kwaa mu'maandiko ga kale. ³⁴ Petro ayongoli nkano wake no baya, “Kweli, naaminiya kuwa Nnongo aweza kwaa kuwa na upendeleo. ³⁵ Badala yake, kila taifa mundu yeyote ywamwabudia na kupanga matendo ga haki anakubalika kwake. ³⁶ Uutangite ujumbe ulioutoa kwa bandu ba Israeli. abile akitangaza habari njema ya amani pitya Yesu Kristo ywabile ni Ngwana wa bote. ³⁷ mwenga mwabene mutangite tukio lyalipangite, ambalo lipangite Yudea yote na litumbwile Galilaya, baada ya ubatizo ambao Yohana atiutangaza. ³⁸ likowe lyalibile linamuhusu Yesu Kristo jinsi Nnongo atimtia mauta kwa Roho Mtakatifu na kwa nguvu. Apangite mema na kuponya bote bateswile na ibilisi, kwa mana Nnongo abile pamope naywembe. ³⁹ Twenga ni mashaidi ba makowe yote yaapangite katika nchi ya Uyahudi na katika Yerusalemu-ayoo ni Yesu ywamulaga na kuntundika mu'nkongo. ⁴⁰ Ayoo mundu Nnongo atikumfufua lisoba lya tatu na kumpeya kuyowanika. ⁴¹ Kwa bandu bote kwaa, lakini twenga twabene, twalya naywembe na nywaa niywembe baada ya kufufuka boka mu kiwo. ⁴² Atituagiza kuhubiri kwa bandu na kushuhudia kuwa ayoo nga Nnongo ywamchawile kuwa mwamuzi wa babile akoto na babile mu'kiwo. ⁴³ Katika ywembe manabii bote bashuhudie, ili panga kila ywaaminiye katika ywembe alowa pokya msamaha wa sambu pitya lina lyake. ⁴⁴ Palyo Petro kayendelya longela nyoo, Roho Mtakatifu kaatweliya bote babile bauyowine ujumbe wake. ⁴⁵ Bandu balo bahusika na likundi

lya baaminiya babile atahiriwa-balo bote baisile na Petro-batishangala, kwa sababu ya karama ya Roho Mtakatifu ywatimwagwa kwa mataifa. ⁴⁶ Kwa kuwa bayowine aba bamataifa balongela kwa lugha yenge na kumwabudu Nnongo. Petro kayangwa, ⁴⁷ “Abile mundu yoyote ywaweza kuzuia maji ili bandu babatizwe kwaa. Bandu aba batimpokya Roho Mtakatifu kati twenga?” ⁴⁸ Nga kabaamuru babatize kwa lina lya Yesu Kristo. Baadaye banobite atame nabo kwa masoba kadhaa.

Isura ye 11

¹ Mitume na alongo balo babile kolyo Yudea bayowine kuwa bataifa batilipokya neno lya Nnongo. ² Petro paisile kolyo Yerusalemu, lelo likundi lya bandu batitairiwa batumbwi kumkosoa, Kababaya, ³ “Utikengamana na bandu batairiwa kwaa na kulya nabo!” ⁴ Lakini Petro atumbwi kulielezea likowe kwa kina; kabaya, ⁵ “Nibile naloba katika mji wa Yafa, na kubona maono ya chombo chauluka pae kati ngobo kolo yatiuluka boka kumaunde katika pembe zake zote ncheche. Chatiuluka kwango. ⁶ Natikilola na kukiwasa nnani yake. Nabweni anyama babile na magolo ncheche batami katika nchi, na anyama ba kumwitu na anyama batambaabo na iyuni ba angani. ⁷ Boka po niyowine lilobe lyabaya nanenga, “Amka, Petro, chinja na ulye!” ⁸ Nibayite, “Nyoo kwaa, Ngwana, nkanwa wango ujingya kwaa kilebe chochote kibile kwaa kitakatifu au kichafu” ⁹ Lakini lilobe lyayangwa kae boka kumaunde, chelo Nnongo

chaakitangaza kuwa ni safi, kana ukikeme najisi. ¹⁰ Ayee yaboka mara tatu, na kila kilebe chatolwa kumaunde kae. ¹¹ Linga, muda woo bandu atatu babile bayemi nnongi ya nyumba yelo mwatubile; batumwile boka Kaisaria kuisa kwango. ¹² Roho anibakiye kuyenda nabembe, na kana nitofautiane nabo, Aba analome sita bayenda pamope na nenga na tuyende mu'nyumba ya mundu yumo. ¹³ Ywatubakiye nyoo paamweni malaika ayemi mu'nyumba yake kabaya, “Nitume Yafa kunneta Simoni ambaye lina lyake lyenge ni Petro, ¹⁴ Alowa baya ujumbe kwako katika wolo alowa lopolelwa na nyumba yako yote.” ¹⁵ Panitumbwile longela nabembe, Roho Mtakatifu kaisa nnani yabe kati yaatiisa kwitu mwanzo. ¹⁶ Nakombokya maneno ga Ngwana, yaayabaite, “Yohana atibatiza kwa mase; lakini mwalowa batizwa katika Roho Mtakatifu. ¹⁷ Mana Nnongo atupea zawadi kati ya atupei twenga patuaminiya katika Ngwana Yesu Kristo, nenga na nyai, panga naweza kumpinga Nnongo? ¹⁸ Pabayowine makowe aga, barudisha kwaa, ila batimsifu Nnongo no baya, “Nnongo atiitoa toba kwa ajili ya mataifa kae” ¹⁹ Bai baamini ambao mateso gatumbwile mu'kiwo cha Stephano batitawanyika boka Yerusalembaaminia aba batiyenda mbale, hadi ku'mpaka ba Foinike, Kipro na Antiokia. Baabakiya ujumbe kuhusu Yesu kichake ka bayahudi na ywenge kwaa yoyote. ²⁰ Lakini baadhi yabe ni bandu boka Kipro na Krene, baisile Antiokia no baya na ayunani na kumhubiri Ngwana Yesu. ²¹ Na luboko lwa Ngwana libile pamope

nabembe, na bandu banyansima baaminiya na kumkerebukya Ngwana. ²² Habari yabe ziikite mu'makutu ga likanisa lya Yerusalemu: na kabantuma Barnaba ayende mpaka Antiokia. ²³ Paaisile na bona karama ya Nnongo atipuraika; abatia mwoyo bote kubaki na Ngwana katika mioyo yabe. ²⁴ Kwa mana abile mundu mwema na atwelile Roho Mtakatifu na imani ya bandu banyansima batoyongekeya katika Ngwana. ²⁵ Baadae Barnaba atiyenda Tarso kumbonekeya Sauli. ²⁶ Paampatike, kanneta Antiokia. ipalike kwa mwaka mzima kabakusanyika pamope na likanisa na kubafundisha bandu banyansima. Na banafunzi bakemelwa bakristo kwa mara ya kwanza kolyo Antiokia. ²⁷ Na atika masoba aga manabii batiuluka boka Yerusalemu mpaka Antiokia. ²⁸ Yumo wabe ni Agabo lyalibile lina lyake, ayemi atiashiriwa na Roho panga njala ngolo yalowa tokea mu'ulimwengu wote. Ayee ipangike wakati wa masoba ga Klaudio. ²⁹ Kwa eyo, banafunzi, kila yumo abile atifanikiwa, baliamua kupeleka misaada kwa ndugu babile Uyahudi. ³⁰ Bapangite nyoo; Baituma pesa kwa luboko lwa Barnaba na Sauli.

Isura ye 12

¹ Wakati huo mpwalume Herode kanyosha luboko lwake kwa baadhi ya balo baboka mu'likusanyiko ili kubatesa. ² Kamulaga Yakobo nongo wake Yohana kwa upanga. ³ Baada ya kubona kuwa yawapendeza Ayahudi, kamkamwa na Petro kae. Ayee ibile muda wa

mikate ibile kwaa na chachu. ⁴ Paamkamwile, kambeka muligereza na kubeka vikosi ncheche vya askari ili kumlinda, abile akitarajia kumpeleka kwa bandu baada ya Pasaka. ⁵ Petro abekwa mu'ligereza, lakini maombi kapangwa kwa bidii na kusanyiko kwa ajili yake kwa Nnongo. ⁶ Lisoba kabla Herode kuyenda kumtoa, Kilo yee Petro abile agonjike katikati ya maaskari abele, abile atabilwe na nyororo yanaibele, na balinzi nnongi ya nnango babile bakililinda ligereza. ⁷ Linga, malaika wa Ngwana gafla atimtokya na bweya uting'ara mu'ligereza. Kankombwa Petro mu ubau na kumwamsha kabaya, "Amka haraka," Nga nyororo yabile atabilwe nayo itomboka boka mu'maboko gake. ⁸ Malaika kambakiya, "Uwale ngobo zako na uwale ilatu yako." Petro kapanga nyoo. Malaika kambakiya, "Uwale ngobo yako ni unikengame." ⁹ Petro kankengama Malaika na katoka panja. Aaminiya kwaaa chakipangilwe na malaika mana ni cha kweli. Atangite panga abona maono. ¹⁰ Baada ya pitya mu'lindo lya kwanza na lya ibele, baikite pa'nnango nkolo wa chuma wa jingya mjini, lyatifunguka lyene kwa ajili yabe. Babokite panja na kuuluka mu'mitaa, mara Malaika annekite. ¹¹ Petro paajitangite, kabaya, "Nambeambe naaminiya kuwa Ngwana amtumile Malaika bake ili kuntoa katika maboko ga Herode, na kwa matarajio ga bandu bote na Uyahudi," ¹² Baada ya kugatanga aga, kaisa mu'nyumba ya Mariamu mao bake Yohana ambaye ni Marko, Bakristo banyansima batikwembana

nakunloba Nnongo. ¹³ Paatibisha pa'nnango wa kizuizi, mtumishi yumo nwawa ywakemelwa Roda atiisa na kufungua. ¹⁴ Paatangite kuwa ni lilobe lya Petro, kwa puraha kashindwa kufungua nnango; badala yake atibutuka mu'chumba; kubajulisha kuwa Petro ayemi nnongi ya Nnango. ¹⁵ Nga nyo, kababaya kwake, "Wenga wa mwendawazimu" lakini atikazia kuwa kweli ni ywembe. Babaya "Ayoo ni malaika bake." ¹⁶ Lakini Petro kayendelea kombwa odi, kabamfungua nnango, bamweni na kushangala muno. Petro kaanyamazisha kwa maboko kimya kimya na kuwabakiya namna Ngwana atimtoa boka mu'ligereza. kabaya, ¹⁷ "Mubajulishe makowe aga Yakobo na alongo bake." Boka po atiboka no yenda sehemu yenge. ¹⁸ Paiikite mutwekati, pabile na huzuni ngolo kati ya askari, husiana na chakipangite kwa Petro. ¹⁹ baada ya Herode kumpala na amweni kwaa kaanaluya balinzi na atiamuru baabulage. Kayenda na kuboka Uyahudi mpaka Kaisaria na tama kolyo. ²⁰ Herode abile na hasira nnani ya bandu ba Tiro na Sidoni. Bayenda pamope kwake. Babile na urafiki na Blasto msaidizi ba Mpwalume, ili abasaidie. Boka po batiloba amani, kwa mana nchi yabe ipokile chakulya boka mu'nchi ya mpwalume. ²¹ Lisoba lyalikusudiwa Herode abile kawala ngobo ya kipwalume na tama mu'iteo chake cha kipwalume, na kabahutubia. ²² Bandu bakombwa ndoti, "Ayee nga lilobe lya nnongo wala lya mundu kwaa!" ²³ Mara

ghafila Malaika ankombwile, kwa mana ampeya kwaa Nnongo utukufu; kaminya ndumbo na awile. ²⁴ Lakini neno lya Nnongo likakua na lyatisambaa. ²⁵ Baada ya Barnaba na Sauli kamilisha huduma yabe babokite kolyo na kerebukya Yerusalemu, kabantola na Yohana ambaye lina lyake lyaubeleki ni Marko.

Isura ye 13

¹ Nambeambe katika likanisa lya Antiokia, pabile na baadhi ya manabii na baalimu. Babile Barnaba, Simeoni(ywakemwa Nigeri). Lukio ba Kirene, Manaeni (nongowe abile wa myai kwaa Herode kiongozi wa mkoa), na Sauli. ² Pababile bakimwabudu Ngwana na kufunga, Roho Mtakatifu kabaya, “Munitengee pembeni Barnaba na Sauli, baipange kazi yaanibakemule kuipanga.” ³ Baada ya likanisa kufunga, kuloba na kubeka maboko gabe nnani ya bandu aba, batibaleka bayende. ⁴ Kwa eyo Barnaba na Sauli batimweshimu Roho Mtakatifu na batiuluka kuelekea Seleukia; boka kolyo balisafiri mu'bahari kuyenda kisiwa cha Kipro. ⁵ Pababile katika mji ba Salami, batilitangaza neno lya Nnongo mu'masinagogi ga Ayahudi. Babile pamope ni Yohana Marko kati msaidizi wabe. ⁶ Pabayenda mu'kisiwa chote mpaka Pafu, bakwembine na mundu fulani mwaabe, Myahudi nabii wa ubocho, ambaye lina lyake lyabile Bar Yesu. ⁷ Mwaabe yolo atishirikiana na Liwali Sergio Paulus, ywabile mundu ywaabile na malango. Mundu yolo atibaarika Barnaba na Sauli, kwa mana atipala kuliyowa neno lya

Nnongo. ⁸ Lakini Elima “yolo mwaabe” (alee nga lina lyake lyatitafsiriwa) atibapinga; ajaribie kumgeuza yolo liwali aboke mu'imani. ⁹ Lakini Sauli ywakemwa Paulo, abile atijazwa na Roho Mtakatifu, kamtumbulya minyo ¹⁰ no baya “Wenga wa mwana wa ibilisi, utwelilwe na aina zote za udanganyifu na udhaifu. Wenga ni adui wa kila aina ya haki. Ukoma kwaa kuzigeuza ndela za Ngwana, zazinyoka, je walowa weza? ¹¹ Nambeambe linga, luboko lwa Ngwana libile nnani yako, na upangika ipofu. Walowa libonekeya kwaa liumu kwa muda”mara yimo ukungu na libendo lyatomboka nnani ya Elimas; atumbwi zunguka palyo aaloba bandu bamwongoze kwa kunkamwa luboko. ¹² Baada ya liwali kubona chakipangike, aaminiya, kwa mana atishangala kwa mapundisho kuhusu Ngwana. ¹³ Nambeambe Paulo na mbwiga bake batisafiri mu'mase boka Pafu na baikite Perge katika Pamfilia. Lakini Yohana abalekite na kukerebuka Yerusalemu. ¹⁴ Paulo ni mbwiga wake batisafiri na baikite Antiokia ya Pisidia. Kolyo batiyenda mu'lisinagogi lisoba lya Sabato na tama pae. ¹⁵ Baada ya kuisoma saliya ya manabii, viongozi ba lisinagogi batumite ujumbe kababaya, “Alongo, mana mubile na ujumbe wa kutia mwoyo bandu pano, muubaye” ¹⁶ Kwa eyo Paulo kayema na kubapungia luboko; kabaya, “Analome ba Israeli na mwenga mwa-muheshimia Nnongo, sikilizeni. ¹⁷ Nnongo wa aba bandu ba Israeli awachawi tate bitu na kuwapanga bandu banyansima batami katika nchi Misri, na kwa luboko lwake kuinuliwa

na kubakengama panja yake. ¹⁸ Kwa miaka arobaini atibavumilia mu'lijangwa. ¹⁹ Baada ya kugaharibia mataifa saba katika nchi ya Kaanani, abapeya bandu bitu nchi yabe kwa urithi. ²⁰ Matendo aga gote gapangike zaidi ya miaka mia ncheche na hamsini. Baada ya ilebe yelo yote, Nnongo abapeile baamuzi mpaka Samweli nabii. ²¹ Baada ya aga, bandu batinloba mpwalume, nga nyoo Nnongo abapea Sauli mwana wa Kishi, mundu wa likabila lya Benjamini, kuwa mpwalume kwa miaka arobaini. ²² Boka po baada ya Nnongo kumwondoa mpwalume, atimwinua Daudi kuwa mplwalume wabe. Ibile ni kuhusu Daudi panga Nnongo kabaya, "Nimpatike Daudi mwana wa Yese kiwa mundu ywaapendezwaye na mwoyo wango; ambaye alowa panga kila kilebe chanikipendile." ²³ Boka mu'ukoo ba mundu yolo Nnongo atiiletya Israeli mkochopoli, Yesu, kati yaatiahidi kupanga. ²⁴ Alee litumbwile pangika, kabla ya Yesu kuisa, Yohana kwanza atitangaza ubatizo wa toba kwa bandu bote ba Israeli. ²⁵ Ni ywembe Yohana paabile atimaliza kazi yake, abayite,'Mwawaza nenga na nyai? nenga na yolo kwaa. Lakini muisikilize, yolo ywaisa kunchogo yango, nastahili kwaa hata legeza ilatu ya magolo gake.' ²⁶ Alongo, bana ba ukolo ba Abrahamu, na balo ambao kati yinu mwamwabudu Nnongo, ni kwa ajili yitu panga ujumbe woo wa ukombozi utumilwe. ²⁷ Kwa balo batama Yerusalemu, ba batawala babe, bantangite kwa kwa uhalisia, na wala bautangite kwaa ujumbe ba manabii

abao husomwa kila Sabato; kwa eyo batiutumiza ujumbe wa manabii kwa kumhukumu kiwo Yesu. ²⁸ Japokuwa bapatike kwaa sababu inoite kwa kiwo nkati yake, batinloba Pilato amulage. ²⁹ Payomwile makowe gote yaandikilwe kuhusu ywembe, batiuuluya yega yake boka mu'nkongo na kagonja mu'likaburi. ³⁰ Lakini Nnongo atimfufua boka kwa bandu ba kiwo. ³¹ Atibonekana kwa masoba ganyansima kwa balo bayenda pamope ni ywembe boka Galilaya yenda Yerusalemu. Bandu aba nambeambe nga mashaidi ba bandu. ³² Nga nyo twaletya habari njema kuhusu ahadi yawapeilwe apindo bitu. ³³ Nnongo abekite ahadi yee kwitu, bana babe, katika lee atimfufua Yesu na kukerebuka kae katika ukoto. Alee liandikilwe kae katika Zaburi ya pili; 'Wenga mwana wango, leno nibile Tate bako' ³⁴ Kuhusu ukweli ni panga atimfufua boka mu'kiwo ili panga yega yake uharibike kwaa, atilongela nyoo: 'Nalowa kukupeya utakatifu na baraza halisi za Daudi' ³⁵ Ayee nga sababu abaya katika Zaburi yenge, 'Huruhusu kwaa mtakatifuwako kuubonekeya uozo.' ³⁶ Kwa mana baada ya Daudi tumikiya mapenzi ga Nnongo katika ubeleki wake, agonjike, atigonja pamope na tate bake, na aubweni uharibifu, ³⁷ Lakini ywafufuliwe na Nnongo aubweni kwaa uharibifu. ³⁸ Nga nyoo iyowanike kwinu, alongo, pitya mundu yolo, msamaha wa sambu watihubiriwa. ³⁹ Kwa ywembe kila aminiye abalangilwa haki na makowe yote ambayo saliya ya Musa yawapeya kwaa. ⁴⁰ Nga nyo bai mube baangalifu panga kilebe saakilongela manabii kana kiboke

kwinu. ⁴¹ 'Linga, mwenga mubile na dharau, na mwamushangala na kuangamiya; kwa mana napanga kazi katika masoba yinu, Kazi ambayo mwaweza kwaa kuiamnia, hata mana mundu alowa kubaeleza." ⁴² Muda Paulo na Barnaba babokite, bandu baalobite balongele maneno aga lisoba lya Sabato yenge. ⁴³ Muda mkutano wa lisinagogi pauyomwile thabiti batibakengama Paulo na Barnaba, ambao batilongela nabo na babahimiza bayendele katika neema ya Nnongo. ⁴⁴ Sabato yenge, karibu mji mzima watikwembana kulisikiliza lineno lya Nnongo. ⁴⁵ Bayahudi paababweni makutano, batolilwe ni wivu na longela maneno yagapinga ilebe yatilongelwa na Paulo na kuntukana. ⁴⁶ Lakini Paulo na Barnaba batilongela kwa ujasiri no baya, "Ibile muhimu panga neno lya Nnongo lilongelwa kwanza kwinu. Kwa mana mwatilisukumiya kutalu boka kwinu nakuibona kuwa mwastahili kwaa ukoto wangayomoka, mulinge twalowakerebukya Mataifa. ⁴⁷ Kati ambavyo Ngwana atituamuru, kabaya, Niabekite mwenga kati bweya kwa bandu ba mataifa, panga mlete wokovu kwa pande zote za dunia." ⁴⁸ Mataifa pabayowine lee, batipuraika na kulisifu neno lya Ngwana. Baingi batichauliwa kwa ukoto wangayomoka baliaminia. ⁴⁹ Neno lya Ngwana lilienea nchi yote. ⁵⁰ Lakini Ayahudi batibasihali baliojitoa na anwawa muhimu, na viongozi wa mji. Aga yalichochea mateso dhidi ya Paulo na Barnaba na baliatupa panja ya mipaka ya mji. ⁵¹ Lakini Paulo na Barnaba batikung'uta vumbi lya magolo gabe. Boka po batiyenda katika mji

wa Ikonia. ⁵² Na banafunzi batweliwe na furaha pamope na Roho Mtakatifu.

Isura ye 14

¹ Ipalikwa katika Ikonia panga Paulo na Barnaba bajingii mpamo katika lisinagogi ya Ayahudi balongela namna ambayo likundi likolo lya bandu Ayahudi na Bayunani. ² Lakini Ayahudi baheshima kwaa balibachochea akili bamataifa na kuwapanga kuwa dhidi ya alongo. ³ Kwa eyo batama kolyo kwa muda mrefu, balongela kwa ujasiri kwa nguvu ya Ngwana, huku akitoa uthibitisho nnani ya ujumbe wa neema yake. Apangite nyoo kwa kutoa ishara na maajabu vipangwe kwa maboko ga Paulo na Barnaba. ⁴ Lakini eneo likolo lya mji lyatigawanyika: baadhi ya bandu babile pamope na Ayahudi, na benge babile pamope na mitume. ⁵ Muda bamataifa na Ayahudi bajaribia kubashawishi viongozi wabe kubatenda vibaya na kubakombwa maliwe Paulo na Barnaba. ⁶ batangite lee na kubutukya katika miji ya Likaonia, Listra na Derbe, na maeneo yatilizunguka eneo lee. ⁷ na kolyo batihubiri injili. ⁸ Na kolyo Listra pabile na mundu yumo ywatama, abile kwaa na ngupu mumagolo gake, kilema boka mundu lya mao bake, ywatyanga kwaa. ⁹ Mundu yolo amyowine Paulo paalongela. Paulo atumbwi minyo na kubona panga abile na imani ya kupona. ¹⁰ Nga nyoo abayote kwake kwa lilobe lya nnani, “Yema kwa magolo

gako,” Ni yolo mundu attiruka kunani na atumbwile tyanga. ¹¹ Kipenga sa bandu pakibweni saakipangite Paulo, batiinua lilobe lao, kababaya katika lahaja ya Kilikaonio, “nongo itituulukia kwa namna ya mundu.” ¹² Bamkemile Barnaba “Zeu” na Paulo “Herme” kwa mana abile nkolo wa kulongela. ¹³ Kuhani wa Zeu, ywabile lihekalu lyake libile panja ya mji, aletike fahari lya ng'ombe na mtungo wa maua mpaka pa'nnango wa mji na kipenga sa bandu bapala kutoa sadaka. ¹⁴ Lakimi mitume, Barnaba na Paulo, payowine lee, batirarua ngobo yao na kwa haraka batiyenda panja mu'kipenga sa bandu, batilela ¹⁵ no baya, “Mwenga mwa bandu, kwa mwanja namani mugapanga makowe aga? Na twenga twaabandu kae tubile na hisia kati mwenga. Twaaletea habari njema, panga mukerebuke boka mu'ilebe yoo ifaika kwaa na kumkerebukiya Nnongo ywabile nkoto, ywaiumbile mbingu, dunia na bahari na kila kilebe kibile nkati yake. ¹⁶ Katika nyakati ya nchogo, atibaruhusu mataifa kutyanga katika ndela zao bembe. ¹⁷ akini bado, aondoa kwaa bila shahidi, katika lee apangite vizuri na kuwapeya uula boka kumaunde na nyakati za mazao, abatweloe mioyo yinu kwa chakulya na puraha” ¹⁸ Hata kwa maneno aga, Paulo na Barnaba kwa shida batikikanikia kipenga sa bandu kubatolea sadaka. ¹⁹ Lakini baadhi ya Ayahudi boka Antiokia na Ikonio baisile kubashawishi bandu. Bamkombwile maliwe Paulo na kumburuta hadi panja ya mji, bakidhani awile. ²⁰ Hata nyoo banafunzi babile bayemi

papipi naywembe, aliamka, nabajingii mjini. Lisoba lya nyaibele, atiyenda Derbe na Barnaba. ²¹ Baada ya kufundisha injili katika mji wolo na kuwapanga banafunzi banyansima, batikerebukya Listra, mpaka Ikoniamu, na mpaka Antiokia. ²² Batiyendelya kuimarisha nafsi ya banafunzi na kubatia mwoyo kuyendelya katika imani, kabaya.”Lazima tuyingii katika ufalme wa Nnongo kwa pitya mateso ganyansima.” ²³ Paabanchawile kwa ajili yao apindo ba kila likuanyiko lya baaminio, na babile batiloba na kufunga, batikuakabithi kwa Ngwana, ambae bembe batikumwaminiya. ²⁴ Boka po baptya ku'Pisidia, pabaikite Pamfilia. ²⁵ Muda balongela maneno katika Perga, batiuluka kuyenda Atalia. ²⁶ Boka kolyo batipanda Antiokia ambako babile bamejitoa kwa neema ya Nnongo kwa ajili ya kazi ambayo nambeambe babile watiikamilisha. ²⁷ Pabaikite Antiokia, na kulikusanya likusanyiko lya mpamo, batitoa taarifa ya makowe ambayo Nnongo agapangite kwa bandu ba mataifa. ²⁸ Batitama kwa muda mrefu na banafunzi.

Isura ye 15

¹ Bandu fulani batiuluka boka Uyahudi na kuwafundisha alongo, babaya, “mana mwatairiwa kwaa kati destruri ya Musa, mwaweza kwa lopolelwa.” ² Muda Paulo na Barnaba babile na mapambano na mjadala pamope nao, alongo batiamua panga Paulo, Barnaba, na benge kadhaa bayende Yerusalem kwa mitume na apindo kwa ajili ya swali lee.

³ Kwa eyo kutumwa kwao na likanisa, bapetya Foinike na Samaria batitangaza kukerebukya nia kwa mataifa. Baletike puraha kolo kwa alongo bote, ⁴ Baisile Yerusale, batikaribishwa na likanisa na mitume na apindo, na batiwasilisha taarifa ya makowe gote ambayo Nnongo apangite pamope na bembe. ⁵ Lakini bandu fulani batiaminia, babile katika likundi lya Mafarisayo, bayemite nobaya, “ni muhimu kubatahiri na kubaamuru baikamwe sheria ya Musa.” ⁶ Nga nyo mitume na apindo bayemi pamope kulifikiria swala lee. ⁷ Baada ya malongelo ago marefu, Petro ayemi na kulongela kwao, “Alongo mutangite panga kitambo kinoite cha peta Nnongo apangite lichagu kati yinu, panga kwa nkano wango Mataifa baliyowe neno lya injili, na aminia. ⁸ Nnongo, ywautangite mwoyo, atishuhudia kwabe, abapeya Roho mtakatifu, kati ya apangite kwitu. ⁹ na atuchengya kwa utofauti kati yitu ni bembe, aipangite mioyo yabe safi kwa imani. ¹⁰ Kwa eyo kwa namani mwamjaribu Nnongo panga muibeke nira nnani ya ingo ya banafunzi ambayo hata tate bitu wala twenga twaweza kwa kustamili? ¹¹ Lakini twaaminiya panga twalowa lopolelwa kwa neema ya Ngwana Yesu, kati ya babile. ¹² Likusanyiko lyote lyatinyamaza pababile bakimsikiliza Barnaba na Paulo pababile bakitoa taarifa ya ishara na maajabu ambayo Nnongo apangite pamope nabo kati ya bandu ba mataifa. ¹³ Pabalekite longela, Yakobo kayangwa nobaya, “Alongo munisikilize. ¹⁴ Simoni atielezea jinsi kwanza

Nnongo kwa neema atibasaidia Mataifa ili panga ajipatie boka kwao bandu kwa ajili ya lina lyake. ¹⁵ Maneno ga manabii yanakubaliana na lee kati lyaliandikilwe. ¹⁶ 'Baada ya makowe aga nalowa kerebukya na kulichenga kae lihema lya Daudi, lyalitombokya pae; na nalowa kuiinua na kuhuisha uharibifu wake, ¹⁷ ili panga bandu balo batisalia bampale Ngwana, pamope na bandu ba mataifa bakemilwe kwa lina lyango.' ¹⁸ Nga nyo alongela Ngwana ywapangite makowe aga yayowanike tangu enzi ya zamani. ¹⁹ Nga nyoo bai, ushauri wangu ni, panga kana tuwapeye shida bandu ba mataifa bamkerebukia Nnongo; ²⁰ Lakini tuandike kwabe panga bajiepushe mable na uharibu ba sanamu, tamaa za uasherati, na nyongeza, na myai. ²¹ Boka ibeleki ga apindo babile bandu katika kila mji wahubiria na kumsoma Musa katika masinagogi kila Sabato." ²² Kwa eyo itibonekana kuwa yatibapendeza mitume na apindo, pamope na likanisa lyote, kuchawa Yuda ywakemelwa Barsaba na Silas, babile viongozi ba likanisa, na kubatuma Antiokia pamope na Paulo na Barnaba. ²³ Batiandika nyoo, "Mitume, apindo na alongo, kwa alongo ba Mataifa babile Antiokia, Shamu na Kilikia, salamu ²⁴ Tuyowine panga bandu fulani ambao batibapatia kwaa amri yee, baboka kwitu na watibataabisha kwa afundisho galetayo shida mu'nafsi yinu. ²⁵ Kwa eyo ibonekana vyema kwitu twabote kuchawa bandu na kubatuma kwinu pamope na apendwa witu Barnaba na Paulo, ²⁶ bandu

babile bahatarisha maisha yabe kwa ajili ya lina lya Ngwana Yesu Kristo. ²⁷ Kwa eyo twatimtuma Yuda na Sila, balowa kuwabakiya makowe hago ago. ²⁸ Kwa kuwa itibonekana vyema kwa Roho Mtakatifu na kwitu, kubeka kwaa nnani yinu mzigo nkolo kuliko makowe aga gabile ya lazima: ²⁹ panga mkerebuke boka mu'ilebe yatitolewa kwa sanamu, myai, ilebe ya kunyonga, na umalaya. Mana mwalowa jibeka kutalu na ayee, ipalika vyema kwinu. Kwa heri.” ³⁰ Nga nyo bai, pabatawanyishwa, batiuluka Antiokia; baada ya kukusanya likusanyiko mpamo, batiwasilisha barua. ³¹ Pababile baisoma, batipuraika kwa sababu ya kutiwa mwoyo. ³² Yuda na Sila, na manabii balibatia mwoyo alongo kwa maneno ganyansima na kubapeya ngupu. ³³ Baada ta tama kwa muda fulani kolyo, batibatawanyisha kwa amani boka kwa alongo kwa balo babatumile. ³⁴ (Lakini ibonekana vyema Sila kubaki kolyo) ³⁵ Lakini Paulo na benge batami Antiokia pamope na benge bengi, ambapo batifundisha na kuhubiri neno lya Ngwana. ³⁶ Baada ya masoba kadhaa Paulo kambakiya Barnaba, “Tukerebukyange nambeambe na kubatembelea alongo katika kila mji twalihubiri neno lya Ngwana, na kuabona babile namani. ³⁷ Barnaba apala kuntola Yohana pamope ni bembe ywakemwa Marko. ³⁸ Lakini Paulo kawaza kuwa inoite kwaa kuntola Marko, ywaalekite Pamfilia na ayendelea nabo kwaa katika kazi. ³⁹ Pabile na mabishano makolo kwa eyo batitengana, na Barnaba atintola Marko na kusafiri kwa meli

mpaka Kipro, ⁴⁰ Lakini Paulo atimchawa Sila na kuboka, baada ya kukabidhiwa na alongo katika neema ya Ngwana. ⁴¹ Na atiyenda pitya Shamu na Kilikia, atiimarisha makanisa.

Isura ye 16

¹ Paulo paaisile Derbe na Lystra; linga, palo pabile na mwanafunzi ywakemelwa Timotheo, ni muinja ywabelekwile na mao wa Kiyahudi ambaye ni muumini na tate bake ni Mgiriki. ² Bandu ba Listra na Ikonio batimshuhudia vizuri. ³ Paulo atimpala ili asafiri niywembe, nga nyo atimtola na kumtahiri kwa sababu ya Bayahudi babile kolyo mana baote bantangite kuwa tate bake ni Mgiriki. ⁴⁻⁵ Pabayenda bapetya katika miji na kutoa maagizo kwa makanisa ili kugatii maagizo ayo yaandikilwe na mitume na apindo kolyo Yerusalemu. Nga nyo makanisa yatiimarishwa katika imani na baamini bationgezeka kwa idadi kila lisoba. ⁶ Paulo na mwenzake batiyenda Firigia na Galatia, mana Roho wa Nnongo atibakanikia kuhubiri neno kolyo katika jimbo lya Asia. ⁷ Pabakaribia Misia, batijaribu yenda Bithinia, lakini Roho wa Yesu atibakanikia. ⁸ Kwa eyo bapeta Misia baisa mpaka Mji wa Troa. ⁹ Maono gatimtokya Paulo kilo, pabile na mundu ba Makedonia ayemi, akimkema no baya, “Muisse mtusaidie huku Makedonia.” ¹⁰ Paulo paabweni maono mara twatijiandaa kuyenda, Makedonia, atangite panga Nnongo atukemle kuyenda kubahubiria injili. ¹¹ Nga nyoo tubokite boka Troa, kuyenda moja kwa moja Samothrake, na lisoba

lyanyaibele tuikite mji wa Neapoli. ¹² Boka hapo twatiyenda Filipi ambao ni yumo wa ga Makedonia, mji muhimu katika wilaya na utawala wa Kirumi na twatitama masoba kadhaa. ¹³ Lisoba lya Sabato, twatiyenda panja ya nnango kwa ndela ya mto, sehemu ambayo twatidhani pabile na mahali pakupanga maombi. Twatitama pae na longela na alwawa baisile mpamo. ¹⁴ Nwawa yumo ywakemelwa Lidia, ywapemeya zambarau, boka katika mji wa Tiatira, ywatimwabudu Nnongo, atitusikiliza. Ngwana atimfungua mwoyo wake na kubeka maanani maneno yabayilwe na Paulo. ¹⁵ Baada ya batizwa, ywembe na nyumba yake yote, balitusihi akibaya, “kati mwamunibweni kuwa nenga na mwaminifu katika Ngwana, bai nawasihi mujingii na tama kwango.” Atitusihi muno. ¹⁶ Ipalike panga, patubile twayenda mahali kuloba, nwawa yumo ywabile na nchela lya utambuzi atikwembana natwenga. Atimletea ngwana wake faida yanyansima kwa kubashiri. ¹⁷ Nwawa yolo atimkengama Paulo pamope na twenga, akombwa ndoti no baya “Haba alalome ni batumishi ba Nnongo ywabile nkolo, watibatangazia mwenga habari ya wokovu.” ¹⁸ Apangite nyoo kwa masoba ganyansima, lakini Paulo abile amekasirishwa na likowe loo, atikerebuka kunchogo na kummakiya nchela, “Nakubakiya kwa lina lya Yesu uboke nkati yake.” Ni ywembe atiboka ma kunleka mara jimo. ¹⁹ Angwana bake pabamweni ya kuwa litumaini lya faida yabe latibutuka, batimkamwa Paulo na Sila na kubaburuza kulisoko nnongi

yababile na mamlaka. ²⁰ pabaikilwe kwa mahakimu, babaya, “Aba alalome ni Ayahudi na batipanga ghasia ngolo katika mji witu. ²¹ Bafundisha makowe ambayo nga saliya kwaa twenga kugapokya wala kugakengama kati Arumi.” ²² Kipenga chatiinuka nchogo ya Paulo na Sila, mahakimu batiraru ngobo zao na kubavua na kubaamuru babakombwe bakora. ²³ Baada ya kubakombwa bakora zanyansima batibatupa muligereza na kumuamuru askari ba ligereza kubalinda vyema. ²⁴ Baada ya kupokya amri yee, askari wa ligereza atibatupa katika chumba cha nkati ya ligereza na kubataba magolo gabe katika sehemu yaatibahifadhi. ²⁵ Muda wa kilo ya manane, Paulo na Sila babile batiloba na kuimba nyimbo za kunsifu Nnongo, huku afungwa benge bakibasikiliza. ²⁶ Ghafa patitokya lilendemo kolo na misingi ya ligereza yatitikisika, nnango wa ligereza watifunguka, na minyororo ya bafungwa bote yatilegezwa. ²⁷ Mlinzi wa ligereza atiamka boka mulugona na kubona milango yote ya ligereza yatifunguka: nga nyo atitola upanga wake mana apala kujibulaga kwa sababu atangite kuwa afungwa bote batitorka, ²⁸ Lakini, Paulo kakombwa ndoti kwa lilobe likolo, kabaya “Kana ujidhuru kwa mana twabote tubile mahali pano.” ²⁹ Mlinzi wa ligereza aloba taa iletwe na kujingya nkati ya ligereza kwa haraka, atirendema na kuogopa, atitomboka pae ya Paulo na Sila, ³⁰ na kubatoa panja ya ligereza nobaya, “Waheshimiwa, nipange namani ili nipate kuokoka?” ³¹ Na bembe bammakiya, “Muamini Ngwana Yesu niwenga

walowa kuokkoka pamope na nyumba yako.”
³² Batilongela neno Iya Ngwana kwake, pamope na bandu bote ba nyumba yake, ³³ Mlinzi wa ligereza atibatola kilo yelo na kuwaosha sehemu baumile, ywembe pamope na bandu ba munyumba yake batibatiza mara. ³⁴ Atibaleta Paulo na Sila mu'nyumba yake na kubaandalia chakulya. Ni ywembe abile na puraha kolo pamope na bandu ba mu'nyumba yake kwa sababu balimwamini Nnongo. ³⁵ Paiikite mutwekati, mahakimu batituma ujumbe kwa yolo mlinzi ba ligereza bakibaya, “Baruhusu balo bandu bayende,” ³⁶ Mlinzi wa ligereza kamakiya Paulo nnani ya maneno ago ga kuwa, “Mahakimu batituma ujumbe niruhusu mwondoke: nga nyoo muboke panja na muyende kwa amani.” ³⁷ Lakini Paulo ammakiye, “Balitukombwa hadharani, bandu ambao ni Arumi bila kutuhukumu na batiamua kututupa mu'ligereza; alafu nambeambe bapala kututoa kwa siri? Ntopo, yawezekana kwaa, bembe babene baise kututoa mahali pano.” ³⁸ Balinzi batibajulisha mahakimu nnani ya maneno ago, mahakimu batiyogopa muno palo batangite kuwa Paulo na Sila ni Arumi. ³⁹ Mahakimu baisile na kuwasihi baboke, na batibatoa panja ya ligereza, batibaloba Paulo na Sila batoke panja ya mji wabembe. ⁴⁰ Kwa eyo Paulo na Sila batiboka panja ya ligereza baisa mu'nyumba ya Lidia. Paulo na Sila pababweni alongo, batibatia mwoyo na boka po batiboka katika mji woo.

Isura ye 17

¹ Muda bapeta katika niji ya Amfipoli na Apolonia, baisile mpaka mji wa Thesalonike ambao pabile na sinagogi lya Ayahudi. ² Mana yaibile kawaida ya Paulo, ateyenda kwao, na kwa muda wa masoba matatu ga Sabato atijadiliana nabo nnani ya maandiko. ³ Abile akibafungulia maandiko na kubaelekeza kuwa, impalike Kristo ateseke na boka po atifufuka kae na boka kwa bandu ba kiwo. Atiamakiya, “Yolo Yesu ywaniabakiye habari yake nga Kristo” ⁴ Baadhi ya Ayahudi batishawishika na kukengama na Paulo na Sila, pamope na Agiliki achaNnongo, alwawa banyansima baongofu na likundi likolo lya bandu. ⁵ Lakini baadhi ya Ayahudi baaminiya kwaa, batwelile na bwiu, batiyenda kusoko na kubatola baadhi ya bandu baovu, batikusanya kipenga sa bandu pamope, na kusababisha ghasia mjini, boka po batiivamia nyumba ya Jason, bapala kubakamwa Paulo na Sila ili kubaleta nnongi ya bandu. ⁶ Lakini batiwakosa, bankamwile Yasoni na baadhi ya alongo benge na kubapeleka nnongi ya maofisa ba mji, bakombwa ndoti, “Aba analome batiupimdua ulimwengu baikite mpaka huku pia, ⁷ Analome aha batikaribishwa na Yasoni batiiharibia saliya ya Kaisaria, babaya pabile na mpwalume ywenge ywakemelwa Yesu. ⁸ Kipenga sa bandu na maofisa ba mji pabayowine makowe ago, bazingii na wasiwasi. ⁹ Badala ya kuwa bayomwile kutola mbanje ya thamani ya ulinzi boka kwa Yasoni na benge, batibaachia bayende. ¹⁰ Kilo

chelo alongo batintuma Paulo na Sila Beroya. Na balipofika kolyo batiyenda katika lisinagogi lya Ayahudi. ¹¹ Bandu balo babile na uwerevu nkolo kuliko balo bandu ba Thesalonike, kwa sababu babile na utayari wa kulipokya neno kwa ajili yabe, na kuchunguza maandiko kila lisoba ili kuona mana maneno galongelwa nga yabile kati yayabile. ¹² Kwa eyo baingi babe batiamini, babile na anwawa babile na ushawishi nkolo ba Kigiriki na analome banyansima. ¹³ Lakini Ayahudi na Thesalonike pabatigundua panga Paulo anatangaza neno lya Nnongo kolyo Beroya, batiyenda kolyo na kuchochea na boka po kuanzisha ghasia kwa bandu. ¹⁴ Kwa haraka, alongo batimpeleka Paulo kwa ndela ya ziwa, Lakini Sila na Timotheo babaki kolyo. ¹⁵ Balo alongo batimpeleka Paulo batiyenda niywembe hadi Athene, banlekite Paulo kolyo, batipokya maagizo boka kwake kuwa, Sila na Timotheo baise kwa haraka yaiwezekana. ¹⁶ Na muda akibalenda kolyo Athene, roho yake itikasirishwa nkati yake kwa namna yaaubweni mji utwelilwe sanamu zanyansima. ¹⁷ Nga nyoo atilongela katika sinagogi na Ayahudi balo batincha Nnongo na kwa balo akwembine nabo kila lisoba mu'soko. ¹⁸ Lakini baadhi ya Banafalsafa ba Baepikureo na Wetoiko batibakabili. Benge babaya, "Namani chaakilongela yolo mlongelaji nchunu? Benge babaya, "Ibonekana atihubiri habari ya nnongo mgeni," kwa sababu ahubiria habari ya Yesu na ufufuo. ¹⁹ Kabantola Paulo na kunneta Areopago, babaya, "Twaweza yowa aga mafundisho mapya yaugalongela? ²⁰ Kwa

mana waletya makowe gayambe katika makutu yitu. Kwa eyo twapala kugatanga makowe yabile ba maana gani?" ²¹ (Na bandu bote ba Athene pamope na ageni babile kwao, utumia muda wao katika longela na kusikiliza nnani ya likowe lya ayambe. ²² Kwa eyo Paulo ayemi nkati ya bandu ba Areopago no baya, "Mwenga mwa bandu, naboa kuwa mwenga mwa bandu ba dini kwa kila namna, ²³ Kwani katika pitya kwango na kulola ilebe yinu ya kuabudu, niabweni maneno yatiandikwa katika jimo ya madhabahu yinu, labaya, "KWA NNONGO YWAJULIKANA KWAA," Nga nyo bai, yolo mwamumwabudia bila tanga, ywamwajulisha mwenga. ²⁴ Nnongo ywaiumbile dunia na kila kilebe chabile nkati, kwa mana ni Ngwana wa kumaunde na nchi, aweza kwaa tama mu'mahekalu gachengwile na maboko. ²⁵ Na utmikiwa kwaa na maboko ga bandu kati panga wahitaji kilebe kwabe, kwani ywembe mwene awapeya bandu na pumzi na ilebe yenge yote. ²⁶ Pitya mundu yumo, apangite mataifa gote ya bandu batama nnani ya minyo ga dunia, na atibabekya muda na mipaka katika maeneo batama. ²⁷ Kwa eyo, baloba kumpala Nnongo, na yamkini bamfikie na kumpata, na kwa uhakika abile kwaa mbale na kila yumo witu. ²⁸ Kwake twatama, twatyanga na kuwa na ukoto witu, mana chelo mtunzi winu yumo wa shairi alon-gela 'tubile abelekwi bake'. ²⁹ Kwa eyo, mana itei twenga nin abelekwi ba Nnongo, twapalikwa kwaa kufikiri kuwa uungu ni kati dhahabu, au shaba, au maliwe, sanamu yaichongwa kwa

ustadi na malango ga bandu. ³⁰ Kwa eyo, Nnongo atinyamaza muda wolo wa ulalo, lakini nambeambe atiamuru bandu bote kila mahali bapate kutubu. ³¹ Ayee nga sababu atibeka lisoba lyapala kuihukumu dunia kwa haki kwa mundu ywabile atimchawa. Nnongo atitoa uhakika wa mundu yolo kwa kila mundu kolyo atiyoka boka mu'kiwo. ³² Na bandu ba Athene bayowine habari ya kufufuliwa kwa bandu ba kiwo, baadhi yao batimdhihaki Paulo, ila benge babaya, "Twalowa kukuyowa kae kwa habari ya likowe lee" ³³ Baada ya hapo, Paulo atibaleka. ³⁴ Lakini baadhi ya bandu batikengamana niywembe baaminiya, na Dionisio Mwareopago, na Nwawa akemelwa Damari na ywenge pamope nabembe.

Isura ye 18

¹ Baada ya makowe ago, Paulo ayei Athene kuyenda Korintho. ² Kolyo atimpata Myahudi ywakemelwa Akwila mundu wa likabila lya Ponto, ywembe na nyumbo wake ywakemelwa Prisila baisile boka kolyo Italia, kwa sababu Klaudia atiamuru Ayahudi bote bayende Roma; Paulo aisa kwao; ³ Paulo atami na kupanga kazi nabembe mana ywembe apanga kazi yatilingana na bembe. Bembe babile na achenga mahema. ⁴ Paulo alongela nao mu'lisinagogi kila lisoba lya Sabato. Atibashawishi Ayahudi pamope na Bagiriki. ⁵ Lakini Sila na Timotheo pabaisile boka Makedonia, Paulo atisukumwa na Roho kubashuhudia Ayahudi kuwa Yesu nga Kristo. ⁶ Muda Ayahudi batimpinga na

kumdhihaki, nga nyo Paulo atikung'uta ngobo yake nnongi yabe, na kubamakiya, “Myai yinu na ibe nnani ya ntwe yinu bene; Nenga nibile kwaa na hatia. Boka nambeambe na kuendelea, nabayendea Mataifa.” ⁷ Nga nyo atiyenda kuboka pale kayenda mu'nyumba ya Tiro Yusto, Mundu ywamudu Nnongo. Nyumba yake ibile papipi na lisinagogi. ⁸ Krispo, kiongozo ba lisinagogi pamope na bandu ba nnyumba yake bamwaminiya Ngwana. Bandu banyansima ba Korintho bamyowine Paulo akilongela batiaminiya na kubatizwa. ⁹ Ngana kalongela na Paulo kilo kwa ndela ya maono, “Kana uyogope, lakini ulongele na kana unyamae. ¹⁰ Mana nenga nibile pamope na wenga, na ntopo ywalowa jaribu kukudhuru, mana nibile na bandu banyansima katika mji wolo. ¹¹ Paulo atama kwoo kwa muda wa mwaka na miei sita atifundisha neno lya Nnongo nkati yabe. ¹² Lakini Galio paapangilwe mtawala wa Akaya, Bayahudi bayemi pamope kunchogo na Paulo na kumpeleka nnongi ya iteo sa hukumu, ¹³ babaya, “Mundu yolo ubashawishi bandu bamwabudu Nnongo kinchogo na saliya.” ¹⁴ Muda Paulo abile apala kubaya, Galio kaabakiya Ayahudi, “Mwenga mwa Ayahudi, mana ibile ni likosa au uhalifu, ibile halali kubashuhulikia. ¹⁵ Lakini kwa sababu ni maswali, yabile nnani ya maneno na maina, na saliya yinu, bai muhukumu mwenga mwabene. Nenga natamaniya kwaa pangika hakimu kwa habari ya makowe ayo.” ¹⁶ Galio atibaamuru baboke nnongi ya iteo sa hukumu. ¹⁷ Nga nyo bantabile Sosthene, kion-

gozi ba lisingogi, bankombwile nningi ya iteo sa hukumu. Lakini Galio ajali kwaa bakipangite. ¹⁸ Paulo baada ya tama palo kwa muda mrefu, abalekite alongo na kuyenda kwa meli Siria pamope na Prisila na Akwila. Kabla ya boka bandarini, atinyoa nywili yake mana abile atilapa kuwa Mnadhiri. ¹⁹ Pabaikite Efeso, Paulo amlekite Prisila na Akwila palo, lakini ywembe mwene ajingii mu'lisingogi na kulongela na Ayahudi. ²⁰ Bammakiye Paulo atame nabembe kwa muda mrefu, ni ywembe akani. ²¹ Lakini atiboka kwao, kaabakiya, "Nalowaakerebukiya kae kwinu, mana itei ni mapenzi ya Nnongo." Baada ya hapo, ayei kwa meli boka Efeso. ²² Paulo paaikite Kaisaria, atipanda no yenda likanisa lya Yerusalemu, boka po atiuluka pae kwa likanisa lya Antiokia. ²³ Baada ya tama kwa muda kolyo, Paulo ayei pitya maeneo ga Galatia na Frigia na kubapeya mwoyo banapunzi bote. ²⁴ Myahudi yumo ywakemelwa Apolo, aisileb Efeso. Abile na ufasaha katika kulongela na hodari katika maandiko. ²⁵ Apolo abile ameelekezwa katika mafundisho ga Ngwana. Kwa namna abile na bidii katika roho, alongela na kubafundisha kwa usahihi makowe yanayomuhusu Yesu, ila atangite tu ubatizo wa Yohana. ²⁶ Apolo atumbwi longela kwa ujasiri katika hekalu. Lakini Prisila na Akwila pabamyowine, bapangite urafiki niywembe na kumweleza nnani ya ndela ya Nnongo kwa usahihi. ²⁷ Paatamaniya kuboka kuyenda Akaya, alongo bampeya mwoyo na kubaandikiya barua banafunzi babile Akaya

ili bapate kumpokya. Paaisile, kwa neema atibaisaidia muno balo baaminiya. ²⁸ Kwa nguvu yake na maarifa. Apolo alibazidi Ayahudi hadharani atibonekeya pitya maandiko yakuwa Yesu nga Kristo.

Isura ye 19

¹ Mana itei panga Apolo abile Korintho, Paulo apeta nyanda za nnani na aikite katika mji wa Efeso, na akwembine na banafunzi bake badhaa. ² Paulo kaamakiya, “Je, mwatimpokya Roho mtakatifu pamuaminiya?” Bammakiya, “Hapana, twaweza kwaa kuyowa nnani ya Roho Mtakatifu.” ³ Paulo kabaya, “Nambeambe mwenga mwabatizwa kinamani?” Babaya, Katika ubatizo wa Yohana.” ⁴ Bai Paulo kaayangwa, “Yohana alibatiza kwa ubatizo wa toba. Kaabakiya balo bandu panga bapalikwa kumwamini yolo ywaisa baada yake, yaanu, Yesu.” ⁵ Bandu bayowine habari yee, batibatizwa kwa lina lya Ngwana Yesu. ⁶ Ipangike Paulo paabekite maboko gake nnani yabe, Roho Mtakatifu kaisa nnani yabe na batumbwile longela kwa lugha na kutabiri. ⁷ Jumla ya bembe babile analome komi ni ibele. ⁸ Paulo atiyenda katika lisinagogi kalongela kwa ujasiri muda wa miezi mitatu. Abile akiongoza kalongela na kuwavuta bandu kuhusu makowe yanayohusu ufalme wa Nnongo. ⁹ Lakini Ayahudi benge babile makaidi na basalitia kwaa, batumbwile baya mabaya kuhusu ndela ya Kristo nnongi ya kipenga sa bandu. Bai Paulo aliachana na bembe na kubatenga baaminio kutalu na

bembe. Ywembe atumbwile longela kila lisoba katika ukumbi wa Tirano. ¹⁰ Ayee itiyendelea kwa miaka ibele, kwa eyo bote babile batama katika Asia baliyowine neno lya Ngwana, bote Bayahudi na Bayunani. ¹¹ Nnongo abile akipanga matendo makolo kwa maboko ga Paulo, ¹² panga hata atamwe bapatike ukoto, na kubabutua roho achafu, muda batitola lesa na ngobo zazibokite mu'yega ya Paulo. ¹³ Lakini pabile na Ayahudi batipunga mbepo bakisafiri pitya lieneo lee, batilitumya lina lya Yesu kwa ajili ya matumizi yabe bene. Bakiabakiya balo babile na nchela achafu; Babaya, "Nabaamuru mboke kwa lina lya Yesu ywamuhubiria Paulo" ¹⁴ Bapangite aga babile bana saba ba kuhani Nkolo ba Kiyahudi, Skewa. ¹⁵ Roho achafu bayangwa, "Uesu nintangite, na Paulo nintangite, lakini mwenga mwa nyai?" ¹⁶ Yolo roho nchafu nkati ya mundu atiabutukia bapunga nchela na atibashinda nguvu na kuakombwa. Nga batibutuka boka yolo nyumba baile atopo na jeruhiwa. ¹⁷ Likowe lee lyatiyowanika kwa bote. Ayahudi na Bayunani, ambao batami kolyo Efeso. Babile na hofu muno, na lina lya Ngwana lyatizidi kuheshimiwa. ¹⁸ Pia, baingi ba baumini baisile na bakaungama na batidhirisha matendo mabaya bayapangite. ¹⁹ Baingi babile bapanga uganga batikusanya itabu yabe, batiitiniya mwoto nnongi ya kila mundu. Muda wabe batilangilwa thamani ya ilebe yoo, ibile ipande hamsini elfu ya mbanje. ²⁰ Nga nyo Neno lya Ngwana lyatienea kwa upana muno katika

nguvu. ²¹ Baada ya Paulo kamilisha huduma yake kolyo Efeso, Roho atimwongoza kuyenda Yerusalemu pitya Makedonia na Akaya; Kabaya, “Baada ya tama kolyo, ipalikwa kuibona Rumi kae.” ²² Paulo atibatuma Makedonia banfunzi bake abele, Timotheo na Erasto, ambao babile batimsaidia. Lakini ywembe mwene atitama Asia kwa muda. ²³ Muda woo itipangika ghasia ngolo kolyo EFeso kuhusu yelo ndela. ²⁴ Sonara yumo lina lyake Demetrio, ywachenga sanamu ya mbanje ya nongo Diana, aletike biashara ngolo kwa mafundi. ²⁵ Nga nyo atibakusanya, mafundi ba kazi yee nobaya, “Baheshimiwa, mutangite panga katika biashara yee twenga twapata mbanje yanyansima. ²⁶ Mwalola na muyowine panga, twenga kwaa pano Efeso, ila karibia Asia yoti, ayoo Paulo atibashawishi na kubakerebuya bandu banyansima. Abaya panga ntopo nnongo ambayo ichengwa kwa maboko. ²⁷ Na ibile kwaa hatari panga biashara yitu yalowa itajika kwaa kae, lakini pia na lihekalu lya nnongo nyumbo ywabile nkolo Diana aweza tolwa kwa mana abile kwaa na maana. Kae aweza kupoteza ukolo wake, ywembe ambae Asia na dunia yatimwabudu.” ²⁸ Pabayowine aga, batwelilwe na hasira na bakombwa ndoti, babaya, “Diana wa Efeso ni nkolo.” ²⁹ Mji woti utwelile ghasia, na bandu batibutuka pamope nkati ya ukumbi wa michezo, baakamwa basafiri na Paulo, Gayo na Aristariko, babokite Mekedonia. ³⁰ Paulo apala kujingya katika kipenga sa bandu, lakini banafunzi batimzuia. ³¹ Pia, baadhi ya maafisa

ba mkoa wa Asia ambao babile mambwiga bake batimpelekea ujumbe kwa nguvu kunnoba kana ajingii kayika ukumbi ba michezo. ³² Baadhi ya bandu babile babaya kilebe chelo na benge likowe lelo, kwa sababu kipenga sa bandu satichanganyika. Baingi babe baweza kwaa hata kuyowa kwa mwanja namani baisile pamope. ³³ Bayahudi bannetike Iskanda panja ya kipenga sa bandu na kumbeka nnani nnongi ya bandu. Iskanda aboite ishara kwa luboko lwake kutoa maelezo kwa bandu. ³⁴ Lakini batilitambua kuwa ywembe ni Myahudi, bote baikombwa ndoti kwa likowe limo kwa muda wa masaa ibele, "Diana nga nkolo ba Efeso." ³⁵ Baada ya karani ba mji kukinyamazisha kipenga sa bandu, abaya, Mwenga mwaalalome ba Efeso, ywa nyai ywatangite kwaa panga mji ba Efeso ni mtunza wa lihekalu lya Diana nkolo na yelo picha yatitomboka boka kumaunde? ³⁶ Kubona bai panga makowe aga yawezekana kwaa, tupalika kuwa na utulivu na kana mupange chochote kwa haraka. ³⁷ Kwa mana mwaakema bandu aba pano mahakamani ambao ni anyang'anyi kwaa ba lihekalu wala babile kwaa kumkufuru nongo witu nyumbo. ³⁸ Kwa eyo, mana Demetrio na mafundi babile pamope niywembe babile na mashitaka nnani ya mundu yeyote, mahakama ibile wazi na maliwali babile. Na baletwe nnongi ya lishauri. ³⁹ Lakini mana wenga upala chochote kuhusu makowe genge, yalowa shughulukiwa katika kiako halali. ⁴⁰ Kwa kweli tubile katika hatari ya tuhumiwa kuhusu ghasia ya lisoba lee. Ntopo sababu ya machafuko aga, na tubile kwaa na uwezo wa kugaelezea.

41 Baada ya kubaya aga, atibatawanya bandu.

Isura ye 20

¹ Baada ya ghasia kuyomoka, Paulo alibakema banafunzi na kupeya mwoyo. Boka po atibaaga na kuboka kuyenda Makedonia. ² Niywembe paapeta miko ya yee na abile akibapeya mioyo baumini, kajingya Yunani. ³ Baada ya ywembe kuwa palo kwa muda wa miei itatu, njama zichengwite dhidi yake na Ayahudi paabile atikaribia kusafiri kwa ndela ya bahari elekya Shamu, ayee atiazimia kerebuka pitya Makedonia. ⁴ Bakengamana na ywembe mpaka Asia babile Sopatro, mwana wa Pirho boka Berea; Aristariko na Sekundo, bote boka baamini ba Thesalonike; Gayo ba Derbe; Timotheo; Tikiko na Trofimo boka Asia. ⁵ Lakini bandu aba bayomwile tangulia na babile batulenda kolyo Troa. ⁶ kwa ndela ya Bahari boka Filipi baada ya masoba ga mikate yaibekwa kwaa chachu, na katika masoba matano tuikite kolyo Troa. Tutama kolyo kwa masoba saba. ⁷ Hata lisoba lya kwanza lya wiki, patubile twatikwembana pamope ili kuutekwa mkate, Paulo atilongela na Baamini. Abile akiwza kuboka malabo yake, nga nyo atiendelea longela mpaka kilo ya manane. ⁸ Pabile na taa zanyansima katika chumba cha nnani ambapo tubile twatikwembana pamope. ⁹ Katika lidirisha abile atami muinja yumo lina lyake Utiko, ywabile na lugono likolo. Hata Paulo paabile akilongela kwa muda mrefu, muinja yolo, agonjike, atitomboka pae boka lighorofa lya tatu na atilokotwa abile tayari awile. ¹⁰ Lakini

Paulo atiuluka pae, atijinyoosha ywembe mwene nnani yake, atimkumbatia. Katika baya, “Kana mkate tamaa, kwa kuwa abile nkoto.” ¹¹ Boka po atipanda kae kulighorofa na atiutekwana mkate, no lyaa. Baada ya longela kwa muda mrefu mpaka lyamba, atiboka. ¹² Bannetike yolo muinja abile nkoto batifarijika muno. ¹³ Twenga twabene twatitangulia nnongi ya Paulo kwa meli na yenda Aso, ambapo twenga tulipanga kuntola Paulo kolyo. Ayee nga ywembe mwene ywapala kupanga, kwa mana atipanga yenda pitya nnema nkavu. ¹⁴ Paatuikite twenga kolyo Aso, twatimtola mu'meli kuyenda Miti-lene. ¹⁵ Boka po twenga twatitweka kolyo na lisoba lyanyaibele tuikite upande wanyaibele wa kisiwa cha Kio. Lisoba lyanyaibele, tuikite kisiwa cha Samo, na malabo take tuikite mji wa Mileto. ¹⁶ Kwa mana, Paulo abile ati-amua safiri pitya Efeso, ili panga kana atumie muda wowote katika Asia; kwa mana abile na haraka ya kuwai Yerusalemu kwa ajili ya sikukuu ya Pentekoste, mana yawezekana ywembe kupanga nyoo. ¹⁷ Boka Mileto atibatuma bandu mpaka Efeso na kubakema apindo ba likanisa. ¹⁸ Paaikite kwake, kammakiya, mwenga mwabene mutangite tangu lisoba lya kwanza panikanyaga hapa Asia, jinsi ya nibile kwinu muda wote. ¹⁹ Namtumikya Ngwana kwa unyenyekevu wote na kwa machozi, na ²⁰ mateso yanipatike nenga kwa hila za Ayahudi. Mutangite namna ambayo naizuia kutangaza kwinu ilibe chochote ambacho kibile muhimu, na namna nenga natibafundisha waziwazi na

kuyenda nyumba kwa nyumba. ²¹ Mutangfite namna nenga mayendelya kubaonya Ayahudi na Ayunani nnani ya toba kwa Nnongo na imani katika Ngwana witu Yesu. ²² Nambeambe, muilinge, nibile namtii Roho Mtakatifu kuelekea Yerusalemu, niyangite kwaa makowe ambayo yanipangikie nenga kolyo, ²³ Ila kwa mana Roho Mtakatifu unishuhudia nenga katika kila mji no baya panga minyororo na mateso nga nyoo vyatinilenda. ²⁴ Lakini nenga nafikiria kwaa panga maisha yangu ni kwa yeyote ya thamani kwango, ili niweze kuyomwa mwendo wango na huduma yanipeyilwe boka kwa Ngwana Yesu, kuishuhudia injili ya nema ya Nnongo. ²⁵ Nmabeambe, linga, nitangite panga wote, nkati ya balo baniyendike kuhubiri Ufalme, mwanibona kwaa minyo kae. ²⁶ Kwa eyo nabashuhudia leno yee, panga nibile kwaa na hatia ya myai ya mundu yeyote. ²⁷ Kwa mana naizuia kwaa kubatangazia mapenzi yoti ya Nnongo. ²⁸ Kwa eyo muwe baangalifu nnani yinu mwenga mwabene, na nnani ya likundi lolote ambalo Roho Mtakatifu atiabeka mwenga kuwa waangalizi. Mube aangalifu kulichunga likusanyiko lya Ngwana, ambalo atilipemya kwa myai yake mwene. ²⁹ Nitangite panga baada ya kuboka kwango, mapwa ba mwitu akale balowa jingya nkati yinu, na baliwa kulihurimya kwaa likundi. ³⁰ Nitangite panga hata nkati yinu mwabene baadhi ya bandu baisa no baya makowe mabou, ili kuwavuta banafunzi babakengame bembe. ³¹ Kwa eyo mutame minyo.

Mukombokye panga kwa miaka mitatu naweza kwaa kuleka kuwafundisha kila yumo winu kwa machozi kilo ni mutwekati. ³² Nambeambe nenga nawakabidhi kwa Nnongo, na kwa neno lya neema yake laweza kuachenga na kuwapea urithi pamope nabo bote batiwekwa wakfu kwa Nnongo. ³³ Natamaniya kwaa mbanje, dhahabu, au ngobo. ³⁴ Mutangite mwenga mwabene panga maboko aga inipeya mahitaji yango mwene na mahitaji ya balo babile pamope ni nenga. ³⁵ Katika makowe yote naapeya mfano wa namna mupalikwa kuwasaidia anyonge kwa kuipanga kazi, na namna mupalikwa kukombokya maneno ya Ngwana Yesu, maneno ambayo ywembe mwene abayite: “Ni heri kutoa kuliko pokya.” ³⁶ Baada ya kubaya namna yee, apiyite magoti na kuloba pamope na bembe. ³⁷ Bote batilela muno na kumtombokya Paulo paingo na kumbusu. ³⁸ Batihuzunika muno ya yote kwa mana ya chelo bambonekeya kwaa kuminyo pake kae. Boka po batimsindikiza Mumerikebu.

Isura ye 21

¹ Muda tubile twatilekana nabo, na twatisafiri mubahari, tuiikite moja kwa moja pa'mji wa Kosi, na malabo yake tuikite mji wa Rodo, na boka kolyo tuikite mji wa Ptara. ² Tupatike meli yayoka kuyenda Foinike, twatisafiri na meli yoo. ³ Patuikite nnongi ya kisiwa cha Kipro, tuilekite upande wa mashoto, tuikite mpaka Siria, twaitosa nanga katika mji wa Tiro, kwa mana kolyo nga meli yatipakulilwa lishehena lyake. ⁴ Baada

ya kuabona banafunzi, twatama masoba saba. Banafunzi aba bammakiya Paulo pitya kwa Roho panga ywembe kana ayende Yerusalemu. ⁵ Hata patuitimize masoba ago, twenga twati-boka kuyenda zetu. Bote pamope, na alwawa babe na bana babe, batitusindikiza katika ndela yitu mpaka patuboi panja ya mji. Boka po twatipiga magoti pwani, na kuloba, twatiagana kila yumo. ⁶ Twapanda mu'meli, na bembe batik-erebuka kae munyumba yabe. ⁷ Patuyomwile safari yitu boka Tiro, tuikite Tolemai. Palo tuasimamii alongo, na tama nabo kwa lisoba limo. ⁸⁻⁹ Malabo yake tubokite kuyenda Kaisaria. Twenga tujingii munyumba ya Filipo, muhumbiri wa injili, ywabile yumo wa balo saba, ni twenga tutami pamope naye. Mundu yolo abile na alombo ncheche makikra ambao baritabiri. ¹⁰ Baada ya tama kwa masoba kadhaa, atiuluka boka Uyahudi nabii yumo ywa kemelwa Agabo. ¹¹ Ywembe atiisa kwitu na atiutola mkanda wa Paulo. kwa huo atiyataba magolo na maboko gake mwene nobaya, "Roho Mtakatifu abaya nyoo," "Bayahudi ba Yerusalemu balowa kuntaba mundu ywamilikiya mkando wolo, nibembe balowa kunkabidhi mumaboko ga bandu ba mataifa." ¹² Patuyowine makowe aga, twenga na bandu babile atama mahali palo twatimsihi Paulo kana ayende Yerusalemu. ¹³ Nga Paulo kayangwa, "Mupanga kele, mwalela na kuni-vunja mwoyo wango? Kwa mana nibile tayari, kufungwa kwaa kae, lakini pia bulagwa kolyo Yerusalemu kwa ajili ya lina lya Ngwana Yesu." ¹⁴ Kwa mana Paulo apala kwaa kushawishiwa,

tulekite no baya, “Bai mapenzi ya Ngwana yapangike.” ¹⁵ Baada ya masoba aga, tutolile mifuko yitu na kupanda kuyenda Yerusalemu. ¹⁶ Baadhi ya banafunzi boka Kaisaria pia batikengamana na twenga. Batinneta mundu yumo ywakemelwa Mnasoni, mundu wa Kipro, mwanafunzi wa zamani, ambaye tutami naye. ¹⁷ Patuikite Yerusalemu, alongo balitukaribisha kwa puraha. ¹⁸ Malabo yake Paulo atiyenda pamope na twenga kwa Yakobo, na apindo bote babile poo. ¹⁹ Baada ya kuwasalimu, alibapeya taarifa yimo baada ya yenge ya makowe ambayo Nnongo apangite nkati ya mataifa kwopitya huduma yake. ²⁰ Muda bayowine ago, batimsifu Nnongo, na kummakiya, “Ubweni, alongo, kubile na maelfu ilenga baaminiya nkati ya Ayahudi. Bembe bote babile na nia ya kuikamwa saliya. ²¹ Babakilwe kuhusu wenga, panga wafundisha Ayahudi batama kati ya mataifa kunleka Musa, na panga uwabakiye kana baatahiri bana babe, na kana baipange desturi ya zamani. ²² Tupalikwa panga namani? Bila shaka balowa yowa kuwa weka uisile. ²³ Nga nyo upange chelo ambacho twenga twakubakiya nambeambe: tubile na bandu ncheche ambao batiweka nadhiri. ²⁴ Watole bandu aba na ujitakase mwene pamope nabembe, na uwalipiye gharama yabo, ili waweze kunyoya ntwe wabe. Nga nyoo kila yumo apate kuyowa panga makowe gaamakiwe kuhusu wenga ni ubocho. Balowa kujifunza panga wenga kae uikengama saliya. ²⁵ Lakini kwa habari ya mataifa ambao babile baumini, twaandikiye na kutoa maagizo panga bapalikwa

kujiepusha na ilebe vyatitolewa dhabihu kwa sanamu, na myai, bokana na chelo chakinyongwa, na bajiepushe na umalaya.”²⁶ Nga nyo, Paulo atibatola analome na lisoba lya nyaibele, atijitakasa mwene pamope nabembe, na kujingya mu'hekalu, kutangaza kipindi cha masoba ya kujitakasa, mpaka sadaka yatolewa kwa ajili ya kila yumo wao.²⁷ Masoba ago saba payakaribie yomoka, baadhi ya Bayahudi boka Asia bamweni Paulo mu'lihekalu, na makutano batikasirika, na kunnyoshea maboko.²⁸ Babile bakikombwa ndoti, “Bandu ba Israeli, mutusaidie. Ayoo nga yolo mundu ywafundisha bandu kila mahali makowe ambayo ni kunchogo na bandu, saliya, na mahali pano. Pia atibaleta Ayunani katika lihekalu na kupanajisi mahali pano patakatifu.”²⁹ Kwa mana mwanzo babile bamweni Trofimo Muefeso abile pamope niywembe mjini, na bembe patangite panga Paulo annetike mulihekalu.³⁰ Mji wote ubile na taharuki, na bandu babutuka pamope ni kunkamwa Paulo. Patintoa panja ya lihekalu, na nnango mara itabilwe.³¹ Pababile bakijaribu kummulaga, habari iikite kwa nkolo wa jeshi lya alinzi kuwa Yerusalemu yote ibile itwelilwe ghasia.³² Mara iyo atibatola askari na jemedari atikibutukia kipenga sa bandu. Muda bandu bamweni nkolo ba jeshi na askari atimkaribia na kunkamwa Paulo.³³ Boka po nkolo wa jeshi atiamuru atabwe minyororo ibele. Kannaluya wenga wa nyai na upangite kele.³⁴ Baadhi ya bandu katika kipenga babile batipayuka kilebe cheno benge chelo. Kwa mana jemedari aweza

kwaa kuwamakiya chochote kwa sababu ya yelo ndoti, atiamuri Paulo aletwe mkati ya ngome. ³⁵ Bai paakite mu'ngazi, atitolewa na askari kwa sababu za kipenga sa bandu. ³⁶ Maana kipenga sa bandu batikengamana na yendelea kukombwa ndoti, “muntole yolo!” ³⁷ Paulo paabile atiletwa nkati ya ngome, atimmakiya nkolo wa jeshi, “Naweza kukumakiya kilebe?” Yolo nkolo wa jeshi kabaya, “Je walongela kiyunani? ³⁸ Je wenga wa Mmisri ambaye awali utiongoza uasi na kubatola magaidi elfu ncheche mmwitu?” ³⁹ Paulo kabaya, “Nenga na Myahudi, boka mji wa Tarso ya Kilikia. Nenga ni raia wa mji maarufu. Naaloba, mniruhusu nilongele na bandu.” ⁴⁰ Muda jemedari ampeya ruhusa, Paulo ayemi pa'ngazi na kutoa ishara kwa bandu kwa luboko lwake. Muda woo pabile na ukimya muno, akalongela nabo kwa Kiebrania. kabaya.

Isura ya 22

¹ “Alongo na tate bango, muupekanie utetezi wango wanalowa kuupanga kwinu nambea, mbe.” ² Kipenga sa bandu pakiyowine Paulo akilongela nabo kiebrania, batinyamaza. Kabaya. ³ “Nenga na myahudi, nibelegwile mji wa Tarso eneo lya Kilikia, ila niipatike elimu katika mji wolo, mu'magolo ga Gamalieli. Natifundishwa lingana na ndela sahihi ya saliya ya tate bitu. Nenga nibile na bidii ya Nnongo, kati mwenga mwabote mwamubile leno. ⁴ Natibatesa kwa ndela yee mpaka kubulagwa, natibakamwa analome na alwawa na kubatupa mu'ligereza.

⁵ Hata kuhani nkolo na apindo bote baweza kutoa ushahidi panga natipokya barua boka kwabe kwa ajili ya alongo babile Dameski, kwango nenga kusafiri kuyenda kolyo. Ibile nialete bandu Yerusalemu kwa ndela yee ili batabilwe no adhibiwa. ⁶ Itokea panga panibile nikisafiri no karibia Dameski, majira ya mutwekati ghafla bweya nkolo uisile boka kumaunde natumbwa kuniangaza. ⁷ Natitomboka pae na kupekaniya lilobe lyabaya,'Sauli, Sauli kwa mwanja namani waniudhi?' ⁸ Nkayangwa,'wenga wa nyai, Ngwana?' Kanibakiya,'Nenga na Yesu Mnazareti, ambaye wenga waniudhi.' ⁹ Balo babile na nenga baibweni bweya, ila bayowine kwa lilobe lya yolo ywalongela na nenga. ¹⁰ Nikabaya,'Nipange namani, Ngwana?' Ngwana kanibakiya,'Yema na ujingye Dameski; kolyo walowa bakiwa kila kilebe chaupalikwa kukipanga.' ¹¹ Naweza kwaa kubona kwa mana ya mwangaza wa bweya wolo, bga nibokite Dameski kwa kuongozwa na maboko ga balo babile na nenga. ¹² Kolyo natikwembana na mundu ywakemelwa Anania, ywabile mundu ywaikamwa saliya na mwene kuheshimika nnongi ya Bayahudi bote batami kolyo. ¹³ Kaisa kwango, na ayemi nnongi yango, no baya,'nongo wango Sauli, upate kuona.'Kwa muda wowolo natibona. ¹⁴ Akabaya,'Nnongo wa tate yitu atikuchawa wenga upate kugatanga mapenzi gake, kumwona yolo ywabile na haki, na kuiyowa lilobe yaiboka mu'nkanwa wake. ¹⁵ Kwa mana walowa pangika shahidi kwake kwa bandu bote nnani ya uyabonekeya na

kugapekaniya. ¹⁶ Bai nambeambe kwa namani wasubiri? Amka, ubatizwe, ukaoshe dhambi yako, ukilikema lina lyake.' ¹⁷ Baada ya kukerebuka Yerusalemu, na panibile nikisali nkati ya lihekalu, ikatokea panga nipeilwe maono. ¹⁸ Namweni kanibakiya, 'Hima na utoke Yerusalemu haraka, kwa sababu balowa kuyeketya kwaa ushuhuda wako kuhusu nenga.' ¹⁹ Nikabaya, 'Ngwana, bembe bene batangite kuwa natibafunga muligereza na kuwakombwa balo baaminiya katika lisinagogi. ²⁰ Na myai ya Stephano shahidi wako yatimwagwa, Nenga pia nibile nayemile papipi na kuyeketya na nibile nalinda ngobo ya balo babile bakimulaga.' ²¹ Lakini atinibakiya, "Uyende kwa sababu nenga nalowa kukutuma uyende mbale kwa bandu ba mataifa." ²² Bandu batinruhusu alonge nani ya neno lee. Lakini badae patilipaza lilobe no baya, mwondoe mundu yolo katika nnema" kwa sababu ni sahihi kwaa atame." ²³ Pababile bakipaza lilobe, na kutupa ngobo yabe na kutupa mavumbi nani, ²⁴ jemedari nkolo atiamuru Paulo aletwe mu'ngome. Atiamuru analuywe huku akikombwa mijeredi, ili ywembe mwene atange kwa namani babile babile bakikombwa ndoti ya naman yelo. ²⁵ Hata pababile batimfunga kwa kamba, Paulo amakiye yolo akida ywayemile papipi ni ywembe, "Je! ni haki kwinu kunkombwa ywabile Mrumi na bado ahukumilwa kwaa?" ²⁶ Yolo akida paayowine maneno aga, kayenda kwa jemedari nkolo na kummakiya, abaya, "Upala kupanga namani? Kwa maana mundu yolo

mrumi.” ²⁷ Jemedari nkolo kaisa na kum-makiya, “Nibakiye, je wenga ni raia ba Rumi?” Paulo kabaya, “Eloo.” ²⁸ Jemedari kayangwa, “Kwo pitya kiasi kikoro cha pesa nga nilipata uraia.” Lakini Paulo kammakiya, “Nenga na mrumi wa kubelekwa.” ²⁹ Bai balo babile tayari kuyenda kumuuliza kuboka na kumwacha wakati wowolo. Na jemedari niywembe atiyogopa, paayowine kuwa Paulo ni Mrumi, na kwa sababu amtabile ³⁰ Lisoba lyanyaibele, jemedari nkolo apala kutanga ukweli kuhusu mashtaka ga Bayahudi dhidi ya Paulo. Nga nyoo atimfungua vifungo vyake ni kuamuru akolo ba makuhani na baraza lyote bakwembane. Kanneta Paulo pae, ni kumbeka katikati yabe.

Isura ye 23

¹ Paulo kaalolekea moja kwa moja bandu ba libaraza no baya, “Mwaongo bango, natitama nnongi ya Nnongo kwa dhamira inoite hadi leno.” ² Kuhani nkolo Anania atiamuru balo bayemi papipi ni ywembe bankombwe munkano wake. ³ Nga nyo Paulo kammakiya, “Nnongo alowa kukukombwa wenga, ukutwa watipakwa chokaa. Uyemi utinihukumu kwa saliya, ni ywembe waamuru nikombwe kunchogo na saliya?” ⁴ Balo babile bayemi papipi ni ywembe babaya, “Nga nyoo wamtukangana kuhani nkolo wa Nnongo?” ⁵ Paulo kabaya”mwalongo bango, nenga, nitangite kwaa panga yolo ni kuhani nkolo. Kwamana iandikwile, walowa longela vibaya nnani ya mtawala wa bandu bako.” ⁶ Paulo paabweni panga upande umo wa

libaraza ni Masadukayo na benge Mafarisayo, kapaza lilobe no baya, “alongo bango, nenga na Mfarisayo, mwana wa Mfarisayo. Ni kwa sababu yee nategemea kwa ujasiri ufufuo wa bandu ba kiwo natihukumilwa nabo.” ⁷ Paabaya nyoo, malumbano makolo yapangite kati ya Mafarisayo na Masadukayo, na mkutano utibaganyika. ⁸ Mana Masadukayo ubaya ntopo ufufuo, na malaika wala ntopo roho, ila Mafarisayo ubaya aga gote gabile. ⁹ Ghasiua ngolo yatitokea na baadhi ya baandishi babile upande wa Mafarisayo bayemi na kujadili, babaya, “tubweni kwaa chochote kibaya dhidi ya mundu yolo. Namani mana roho au malaika alongela na ywembe?” ¹⁰ Muda pabile na hoja ngolo, nkolo wa majeshi ayogope panga Paulo alowa papuliwa ipande ipande na bembe, nga nyo atiamuru anajeshi bauluke pae na kuntola kwa nguvu boka kwa ajumbe ba libaraza, na kunneta katika ngome. ¹¹ Kilo yanyaibele Ngwana ayemi karibu ni ywembe no baya, “Kana uyogope, kwa kuwa wanishuhudia katika Yerusalemu, nga nyo walowa panga ushahidi katika Roma kae.” ¹² Paikite bwamba, baadhi ya Ayahudi bapangite liagano na kukema laana nnani yabembe bene: babaya panga balyaa kwaa wala nywaa chochote mpaka pabambulaga Paulo. ¹³ Pabile na bandu zaidi ya arobaini ambao bapangite njama yee. ¹⁴ Bayenda kwa akolo ba makuhani na apindo no baya, “Tujibekite bene katika lana kolo, tukyee kwaa chochote mpaka tumulage Paulo. ¹⁵ Nga nyo nambeambe, libaraza lya-

timlakiya jemedari nkolo annete kwinu, kati panga mwaiamua kesi yake kwa usahihi. Kwitu tubile kwaa tayari kumulaga kabla aisa pano.”

¹⁶ Lakini mwana wa dada bake na Paulo ayowine pabile na njama, atiyenda kajingya ndani ya ngome na kumlakiya Paulo. ¹⁷ Paulo kankema akida yumo kabaya, “Mtole muinja yolo kwa jemedari, maana abile na neno lya kumlakiya.

¹⁸ Bai akida kantola yolo kijana ni kumpeleka kwa jemedari nkolo kamlakiya, “Paulo yolo ywatabilwe anikemile kapala nikuletee kijana yoo kwako. Abile na neno lya kumlakiya.”

¹⁹ Yolo jemedari nkolo kamkamwa kwa maboko kajitenga ni ywembe kando, na kunnaluya, “Ni kilebe gani ywapala kunibakiya?” ²⁰ Yolo kijana kabaya, “Bayahudi bampatike kukuloba unnete Paulo malao katika libaraza kati panga wapala kupata habari yake kwa usahihi muno.

²¹ Bai wenga kana ukubali mana bandu zaidi ya arobaini bamvizia. Batijifunga kwa laana, balyee kwaa wala nywaa mpaka palo bambulaga. Hata nambeambe babile tayari, bakilinda kibari boka kwako.” ²² Bai yolo jemedari nkolo annekite kijana ayende zake, baada ya kumwagiza “kana ubakiye mundu yeyote panga umeniarifu aga.” ²³ Abakema maakida abele kabaya batayarishe askari mia ibele kabaya na askari apanda farasi sabini, na babile na mikuki mia ibele, mwalowa boka zamu ya tatu ya kilo. ²⁴ Kaabakiya kubeka banyama tayari ambaye Paulo alowa kuntuma na kuntola salama kwa Feliki Gavana. ²⁵ Atiandika batua kwa namna yee, ²⁶ Klaudio Lisia kwa

Liwali mtukufu Feliki, salamu. ²⁷ Mundu yolo akamwile na bayahudi babile karibu kumulaga, nga po nayenda pamope na kikosi cha askari na kumwoko, paniipatike habari ya kuwa ywembe ni raia wa kirumi. ²⁸ Nipala kutanga kwa namani watimshitakia, nga nyo natimpeleka katika libaraza. ²⁹ Nibweni panga abile ameshitakiwa kwa ajili ya maswali ga saliya yabe, wala ashitakiwa kwaa kwa neno lolote lyastahilia kubulagwa. ³⁰ Boka po itangike kwango panga pabile na njama dhidi yake, nga nyo kwa haraka natimtuma kwako, na kubaagiza wamshitakia balete mashitaka dhidi yake nnongi yako. Batiagana. ³¹ Bai balo askari bakatii amri: batimtola Paulo bakampeleka hata Antipatri kilo. ³² Lisoba lyanyaibele, maaskari banyansima baalekite baloa apanda farasi bayende pamope ni ywembe, na bembe batikerebuka zao katika ngome. ³³ Na bapanda farasi pabaikite Kaisaria, na kumpeya liwali yelo barua, wambekite Paulo nnongi yake. ³⁴ Ni ywembe liwali paaisomile barua, kannaluya Paulo atiboka jimbo gani; paatangite panga ni mubdu wa Kilikia, ³⁵ kabaya, “Nalowa kukupekania wenga pabaisile balo bakushitakiya,” atiamuru abekwe katika ikulu ya Herode.

Isura ye 24

¹ Baada ya masoba matano. Anania kuhani nkolo, baadhi ya apindo na msemaji yumo ywakemelwa Tertulo, bayenda palo. Bandu aba banetike mashitaka dhidi ya Paulo kwa Gavana. ² Paulo paayemi nnongi ya Gavana,

Tertulo atumbwile kunshitaki no baya kwa gavana, “Kwa sababu yako tubile na amani kolo; na kwa maono yako yatileta mageuzi yanoite katika litaifa lyetu; ³ Bai kwa shukrani yote twapokya kila kilebe chaakipangite, Wasalam mheshimiwa Feliki. ⁴ Lakini kana nikuchoshe muno, nakusihi ugapekanie maneno machunu kwa fadhili yako. ⁵ Kwa maana tumpatike mundu yolo nkorofi, na ywasababisha Ayahudi bote kuiasi dunia. Kae ni kiongozi wa madhehebu ya Wanazorayo. ⁶⁻⁷ * ⁸ Ukinnaluya Paulo kuhusu makowe aga, hata waweza kujifunza ni kilebe gani twamshitakia.” ⁹ Bayahudi nabo batimshitaki Paulo, babaya panga makowe gabile kweli. ¹⁰ Liwali paampungia luboko ili Paulo alongele, Paulo kayangwa, “Nitangite panga kwa miaka yanyansima ubile mwamuzi wa litaifa lee, na nibile na furaha kujieleza mwene kwako. ¹¹ Waweza kuhakikisha kuwa yayomwike kwaa masoba zaidi ya komi ni ibele boka panatipanda kuyenda kuabudu Yerusalemu. ¹² Na banikwembine katika lihekalu, nabisha kwaa na mundu yoyote, na nipangite kwaa fujo katika mkutano, wala katika masinagogi wala nkati ya mji; ¹³ na wala baweza kwaa kuhakikisha kwako mashitaka wanayoyashitaki dhidi yango. ¹⁴ Ila nakiri lelo kwako, ya panga kwa ndela yelo am-

---

* **Isura ye 24:6-7** Zingatia: sehemu ya maneno ya mstari wolo 24:6 Na kae alijaribu kulitia lihekalu unajisi nga nyo twatimkamata, ubile kwaa mu'nakala bora za kale). (Zingatia: Mstari wolo 7 Lisiasi, afisa, aisile na kuntola kwa nguvu mumaboko yitu, ubile kwaa munakala bora ya maandiko ga kale.

bayo dhehebu, kwa ndela yeyelo natimtumikia Nnongo wa tate bitu. Nenga na mwaminifu kwa yote yabile katika saliya na maandiko ya manabii. ¹⁵ Nibile na ujasiri wowolo kwa Nnongo ambao hata abo nao batilenda, kuisa kwa ufufuo wa bandu ba kiwo, kwa bote bene haki na babile kwaa na haki kae; ¹⁶ na kwa lee, napanga kazi ili niwe na dhamira ibile kwaa na hatia nnongi ya Nngongo na nnongi ya bandu pitya makowe gote. ¹⁷ Nambeambe baada ya miaka ganyansima niisile kuleta msaada kwa litaifa lyango na zawadi ya fedha. ¹⁸ Nipangite nyoo, Bayahudi fulani ba Asia banikwembine nkati ya sherehe ya utakaso ndani ya lihekalu, bila likundi lya bandu wala ghasia. ¹⁹ Bandu aba ambao ipalikwe kuwapo nnongi yako nambeambe na babaye chelo wakibona nnani yango kati babile na neno lolote. ²⁰ Au bandu aba bene babaye ni likosa gani balibweni kwango paniyemite nnongi ya libaraza lya kiyahudi; ²¹ Ila kwa ajili ya kilebe chimo nikibayite kwa lilobe paniyemi katikati yao,'ni kwa sababu ya ufufuo ba bandu ba mu'kiwo mwenga mwanihukumu." ²² Feliki abile atitaarifiwa vizuri kuhusu ndela, na atiuahirisha mkutano, Kabaya, "Lisia jemedari paaisa pae boka Yerusalemu nitatoa maamuzi dhidi ya mashitaka yinu." ²³ Nga nyo atiamuru akida amlinde Paulo, ila abe na nafasi na hata abile kwaa mundu bakiwakanikiya marafiki bake bamsaidie wala bamtembelee kwaa. ²⁴ Baada ya masoba kadhaa, Feliki atikerebukia na Drusila nyumbowe ywabile Myahudi, atimtuma kumwita Paulo na

akibapekania boka kwake habari za imani nkati ya Kristo Yesu. ²⁵ Ila Paulo paabile akijadiliana naywembe kuhusu haki, kuwa na kiasi na hukumu yaisile, Feliki akapata hofu kayangwa, “uyende kutalu kwa nambeambe, ila nikipata muda kae, nalowa kukukema.” ²⁶ Muda wowolo, atitegemea panga Paulo ampeya mbanje kwa eyo amkemile mara zanyansima akilongela naywembe. ²⁷ Ila miaka ibele yapeta, Porkion Festo abile Liwai baada ya Feliki, ila Feliki atipala kujipendekeza kwa Bayahudi, nga nyo atinleka Paulo pae ya uangalizi.

Isura ye 25

¹ Nga Festo ajingii mu'jimbo lee na baada ya masoba matatu kayenda boka Kaisaria mpaka Yerusalemu. ² Kuhani nkolo na Bayahudi mashuhuri bannetike mashitaka dhidi ya Paulo kwa Festo, na batilongela kwa nguvu kwa Festo. ³ Na bannobia Festo fadhili nnani ya habari za Paulo apate kunkema Yerusalemu ili bapate kumulaga mundela. ⁴ Lakini Festo kaayangwa panga abile mfungwa katika Kaisaria, na panga ywembe mwene alowa kerebuka kolyo haraka. ⁵ Abaya “Kwa eyo, balo ambao baweza, waweza kuyenda kolyo ni twenga. Mana kibile kilebe kibaya kwa mundu yolo, mpalikwa kunshitakia.” ⁶ Baada ya tama masoba nane au komi zaidi, atikerebuka Kaiaria. Na lisoba lyanyaibele atami katika iteo cha hukumu na kuamuru Paulo aletwe kwake. ⁷ Paaikite, Ayahudi boka Yerusalemu bayemi papipi, batoa mashitaka

ganyansima mazito ambayo baweza kwaa kugathibitisha. ⁸ Paulo atijitetea no baya,'ni nnani kwaa ya lina Iya Ayahudi, nnani kwaa ya li-hekalu, na nnani kwaa ya Kaisari, nipangite mabaya.' ⁹ Lakini Petro apala kujipendekeza kwa Ayahudi, na nyoo kayangwa Paulo kwa baya,'Je, upala kuyenda Yerusalemu na hukumilwa na nenga kuhusu makowe aga huko?' ¹⁰ Paulo kabaya,'Nayema nnongi ya iteo cha hukumu cha Kaisari ambapo nipalikwa hukumilwa. Nawakosea kwaa Ayahudi, kati wenga utangite vema. ¹¹ Mana itei nimekosa na mana nipangite chastahilia kiwo, nikanikiya kwaa kubulagwa. Lakini mana mashitaka gabe ni kilebe kwaa, ntopo mundu ywaweza kunikabidhi kwao. Nannoba Kaisari.' ¹² Baada Festo kulongela na libaraza kayangwa, "unnoba Kaisari, walowa yenda kwa Kaisari." ¹³ Baada ya masoba kadhaa, mpwalume Agripa na Barnike baikite Kaisara kupanga ziara rasmi kwa Festo. ¹⁴ Baada ya tama hapo kwa masoba ganyansima, Festo atiwasilisha kesi ya Paulo kwa Mpwalume, Kabaya,'Mundu yumo alekitwe pano na Feliki kati mfungwa. ¹⁵ Panibile Yerusalemu makuhani akolo na apindo ba Ayahudi bannetike mashitaka nnani ya mundu yolo kwango, na bembe banaluya nnani ya hukumu yake. ¹⁶ Kwa lee nenga naayangite panga ni desturi kwaa ya Aroma kumtoa mundu kwa upendeleo badala yake, mtuhumiwa apalikwa kuwa na nafasi ya kugakabili bashitaki bake na kujitetea nnani ya tuhuma zake. ¹⁷ Kwa eyo pabaisile pamope pano. niweza kwaa subiri, lakini lisoba lyake

lyanyaibele natama pa iteo cha hukumu na kuamuru mundu yolo aletwe ndabi. ¹⁸ Muda bashitaki bake bayemi na kunshitaki, nilifikiri panga ntopo mashitaka makolo gabile nnani yake. ¹⁹ Badala yake, babile na mabishano fulani pamope ni ywembe kuhusu dini yao na kuhusu Yesu ambaye ywaawile, lakini Paulo abaya kuwa abile nkoto. ²⁰ Nibile nitangite kwaa namna ya kuchunguza likowe lee, na ninnaluye mana alowa yenda Yerusalemu kuhukumilwa nnani ya makowe aga. ²¹ Lakini Paulo paakemelwa abekwe pae ya ulinzi kwa ajili ya uamuzi wa Mpwalume, niliamuru abekwe hata pan-impelekeye kwa Kaisari.' ²² Agripa atilongela na Festo, "nipala yenda nanenga kumpekania mundu yolo." Festo kabaya, "walowa mpekania malabo." ²³ Malao yake, Aripa na Bernike baikite na sherehe yanyansima; baikite katika ukumbi na maafisa ba majeshi, na bandu mashuhuri ba mji. Na Festo alipotoa amri, bannete Paulo kwao, Paulo aisile kwao. ²⁴ Festo kabaya, "Mpwalume Agripa, na bandu bote ambao mubile pano pamope natwee, mwalolekeya mundu yolo; jumuiya yote ya Ayahudi kolyo Yerusalemu na pano bapala nibashauri, na bembe bakombwa ndoti kwango panga kana atame. ²⁵ Nibweni panga apangite kwaa lolote lyastahili bulagwa; lakini kwa sababu ²⁶ akemelwa na Mpwalume, niliamua kumpeleka kwake. Lakini nibile ntopo kilebe cha kuandika kwa Mpwalume. Kwa sababu yee, ninnetike kwako, hasa kwako wenga, Mpwalume Agripa, ili nipate kuwa

na kilebe sa kuandika kuhusu kesi. ²⁷ Kwa mana nibweni ibile kwaa na maana kumpeleka mfungwa na bila kugabona mashitaka yanayomkabili.

Isura ye 26

¹ Nga nyo, Agripa kammakiya Paulo, 'Unaruhusiwa kujitetea.' Nga nyo Paulo kanyosha luboko lwake akajitetea nyo. ² "Najibonekeya mwenye furaha, Mpwalume Agripa, ili kupanga kesi yango nnongi yako leno dhidi ya mashitaka yoti ya Ayahudi. ³ Hasa, kwa mana wenga ni mtaalamu wa desturi za Ayahudi na maswali. Nga nyo naloba unipekaniye kwa uvumilivu. ⁴ Kweli, Ayahudi bote batangite namna natama tangu uinja wango katika litaifa lyango kolyo Yerusalemu. ⁵ Banitangite tangu mwanzo na bapalikwa kuyeketya panga natama kati Mfarisayo, dhehebu lyalibile msimamo mkale katika dini yetu. ⁶ Nambeambe niyemi pano nihukumiwe kwa sababu nenga natiilinga ahadi ambayo Nnongo apangite na tate bitu. ⁷ Ayee nga ahadi ambayo makabila yitu komi na ibele yatumaini pokya kati bamwabudu Nnongo kwa bidii kilo na mutwekati. Ni kwa ajili ya litumaini lee, mpwalume Agripa, panga Ayahudi banishitaki. ⁸ Kwa mwanja namani yeyote kati yinu anafikiri ni ajabu panga Nnongo hufufua bandu ba kiwo? ⁹ Muda umo niikite mwene panga nipangite makowe ganansima dhidi ya lina lya Yesu wa Nazareti. ¹⁰ Nipangite aga katika Yerusalemu; Naatabike baamini banyansima muligereza, na nibile na

mamlaka boka kwa akolo ba makuhani kupanga nyoo; na muda wa babulagwa, nipigire kura nnani yao. ¹¹ Mara yanansima natiwaadhibu katika masinagogi yote na nilijaribu kuwapanga baikane imani yao. Nibile na hasira muno nnani yao na natiabutukiya hata katika miji ya ugenini. ¹² Muda panibile napanga aga, niyenda Dameski, nibile na mamlaka na maagizo boka kwa makuhani akolo, ¹³ nibile mundela muda wa mutwekati, Mpwalume, nibweni mwanga boka kumaunde ubile mkale kuliko liumu na lyating'ara kutuzunguka nenga na bandu batisafiri pamope na nenga. ¹⁴ Twenga twabote twatitomboka pae, niyowine lilobe lyatibaya na nenga ikabaya katika lugha ya kiebrania,'Sauli, Sauli kwa mwanja namani wanitesa? Ni vigumu kwako kuukombwa teke mchokoo. ¹⁵ Nga nikabaya,'Wenga wa nyai, Ngwana?' Ngwana kayangwa,'Nenga na Yesu ambaye wanitesa. ¹⁶ Nambeambe inuka uyemi kwa magolo gako; sababu kwa likusudi lee nenga natibonekana kwako, natikuchawa kuwa mtumishi na shahidi nnani ya makowe ambayo utangite kuhusu nenga nambeambe na makowe nalowa kukubonekeya baadae; ¹⁷ na Nalowa kukulopwa boka kwa bandu ba bandu ba mataifa ambapo nakutuma, ¹⁸ Kufungua minyo yabe na kubatoa mulibendo kuyenda mu'bweya na boka mu'nguvu ya nchela nakunkerebukiya Nnongo, ili bapate pokya boka kwa Nnongo msamaha ba sambu na urithi ambao niwepeya balo banibatengile kwa imani yaibile kwango. ¹⁹ Nga nyo mpwalume Agripa, naweza kwaa

kuasi maono ga kumaunde, ²⁰ lakini, kwa balo babile katika Dameski kwanza, na boka po Yerusalemu na nchi yote ya Yudea, na pia kwa bandu ba mataifa yenge, natihubiri panga batubu na kunkerebukia Nnongo, bapange matendo yastahiliya toba. ²¹ Kwa mana eyo Ayahudi bakamwile mulihekalu, bakajaribu kunibulaga. ²² Nnongo amenisaidia mpaka nambeambe, nga nyo nayema na kushuhudia kwa bandu ba kawaida na kwa balo akolo nnani ya yalo ambayo manabii na Musa bagabaya yalowa pangika na vingine kwaa; ²³ Panga Kristo lazima alowa teseka na alowa wa kwanza kufufuka boka mu'kiwo na kutangaza bweya kwa Ayahudi na bandu bamataifa. ²⁴ Paulo paayomwile kujitetea, Festo abaya kwa lilobe likolo,'Paulo wenga wa mwenda wazimu! masomo gako gakupangite uwe mwendawazimu. ²⁵ Lakini Paulo kabaya, Nenga na mwendawazimu kwaa, mheshimiwa Festo; lakini kwa ujasiri nabaya maneno ga ukweli mtupu. ²⁶ Kwa mana mpwalume atangite kuhusu makowe aga; nga nyo, nilongela kwa uhuru kwake, kwa mana nibile na uhakika panga ntopo lolote lyalifichika kwake; kwa mana lee lipangikwa kwaa pembeni. ²⁷ Je, ubaaminiya manabii, mpwalume Agripa? Nitangite panga uaminiya.' ²⁸ Agripa kammakiya Paulo,'kwa muda mwipi waweza kunishawishi nenga na kunipanga Mkristo? ²⁹ Paulo kabaya, "Nannoba Nnongo panga, kwa muda mwipi au mrefu, wenga kwaa, ila pia bote mwamuniyowine leno, mupangike kati nenga, lakini bila

yelo minyororo ya muligereza.” ³⁰ Nga nyo mpwalume ayemi, na liwali, na Bernike kae, na balo babile batama pamope nao. ³¹ Batiboka ukumbini, walilongela bembe kwa bembe no baya, 'Mundu yolo astahili kwaa kiwo wala kifungo'. ³² Agripa kammakiya Festo, “mundu yolo aweza kubekwa huru mana aikanikiya rufani kwa Kaisari.”

Isura ye 27

¹ Paiamuliwe panga tupalikwa tunasafiri kwa mase kuyenda Italia, watimkabidhi Paulo na afungwa benge kwa afisa yumo wa jeshi lya Kiroma ywakemelwa Julio, wa Kikosi cha Agustani. ² Tukapanda meli boka Adrmitamu, ambayo ibile itisafiri kandokando ya pwani ya Asia. Nga nyo tujingii mubahari. Aristaka boka The-salonike ya Makedonia kayenda pamope natwee. ³ Lisoba lya nyaibele tuikite katika mji wa Sidoni, ambapo Julio atimpangia kwa ukarimu na at-ibaruhusu kuyenda kwa rafiki zake kupokya ukarimu wabe. ⁴ Boka po twayenda mu'bahari tukasafiri kuzunguka kisiwa cha Kipto ambacho kibile kimeuinga mbepo, kwa mana mbepo ubile ukitukabili. ⁵ Baada ya kuwa tumesafiri katika mase yabile papipi na Kilikia na Pam-filia, twaisa Mira, mji wa Lisia. ⁶ Palo yolo afisa wa jeshi lya Kiroma, akaikuta meli boka Alexandria ambayo ibile itisafiri kuelekea Italia. Akatupandisha ndani yake. ⁷ Baada ya kusafiri mbolebole kwa masoba ganyansima na ha-timaye tuikite kwa taabu karibu na Kinidas, mbepo waruhusu kwaa kae kuelekea ndela yoo,

nga nyoo tukasafiri kandokando ya kivuli cha Krete tukiukenga mbepo, mkabala na Salmone.

⁸ Twatisafiri kandokando ya pwani kwa ugumu, mpaka tuikite mahali pakemelwa Fari Haveni ambayo ibile papipi na mji wa Lasi. ⁹ Tutweti muda mwingi muno, na muda wa mfungo wa Ayahudi ubile umepita pia, nambeambe ibile ni hatari kuyendelea kusafiri. Nga nyo Paulo atitukanikiya, ¹⁰ no baya, “Alalome nibweni safari ambayo twapala kuitola ywalowa kuwa na madhara na hasara yanyansima, ni kwamizigo kichake kwaa na meli, lakini pia maisha yitu.”

¹¹ Lakini afisa yumo wa jeshi la Kiroma atimpekaniya muno ngwana wake na mmiliki wa meli, kuliko makowe ambayo galongelwa na Paulo. ¹² Kwa sababu bandari ibile kwaa sehemu rahisi tama kipindi sa mbepo, mabaharia banyansima batisauri tusafiri boka palo, ili kwa namna yoyote tukiweza kuika mji wa Foinike, tutame palo kipindi sa mbepo, Foinike ni bandari kolyo Krete, na itilinga kaskazini na kusini mashariki. ¹³ Mbepo ya kusini pautumbwile kuvuma mbolebole, mabaharia bapatike chelo ambacho babile bakihitaji. Bating'oa nanga na kusafiri kandokando ya Krete papipi na pwani.

¹⁴ Lakini baada ya muda mwipi mbepo nkali, waukemelwa wa kaskazini mashariki, utumbwile kutukombwa boka ng'ambo ya kisiwa.

¹⁵ Muda meli yatilemewa na kushindwa kuikabili mbepo, twatikubaliana na hali yee, tukasafiri nao. ¹⁶ Tukabutuka pitya wolo upande ubile utiukenga mbepo wa kisiwa kikemelwa Kauda; na kwa taabu muno twatifanikiwa kuuokoa

mtumbwi. ¹⁷ Baada ya kuwa tumeivuta, balitumia kamba kuifunga meli. Batiyogopa panga tungeweza kuyenda katika eneo lya mchanga wanyansima wa Syiti, nga nyo batiulua nanga na batiendeshwa kandokando. ¹⁸ Tukombwile kwa nguvu muno na dhoruba, nga nyo lisoba lyanyaibele mabaharia batumbwile kutupa miziogo boka mu'meli. ¹⁹ Lisoba lya tatu, mabaharia batumbwile kuyatoa mase kwa maboko gabe bene. ²⁰ Muda ambao liumu na ndondwa yatuangazia kwaa masoba ganyansima, bado dhoruba ngolo itukombwile, na matumaini panga twalowa lopolelwa yatiboka. ²¹ Baada ya kuwa batiyenda muda mrefu bila chakulya, nga Paulo ayemi katikati ya mabaharia kabaya, "Alalome, mpalikwa kunipekaniya, na kana tuiboite nanga boka Krete, ili kupata madhara aga na hasara. ²² Nambeambe naafariji panga mube na mwoyo, kwa sababu pabile kwaa na upotevu wa maisha kati yinu, ila hasara ya meli. ²³ Kwa mana kilo chakipitike malaika wa Nnongo, ambaye yolo Nnongo nenga ni wake, na ambaye namwabudia kae-malaika bake ayemi pembeni yango ²⁴ no baya, "Kana uyogope Paulo. Lazima uyemi nnongi ya Kaisari, linga, Nnongo katika wema wake akupeile aba bote ambao wasafiri pamope nawenga. ²⁵ Nga nyo, alalome, mujipe mwoyo, kwa sababu namwaminiya Nnongo, panga ipalika kati yaanibakiye. ²⁶ Lakini lazima tumie kwa kukombwa katika baadhi ya visiwa." ²⁷ Pauikite kilo ya komi na ncheche, patubile

tukiyendeshwa kolyo na kolyo mu'bahari ya Adratik, kati kilo ya manane nyoo, mabaharia batifikiri panga batikaribia nchi kavu. ²⁸ Balitumia milio kupima kina cha mase na kupata mita thelathini na sita, baada ya muda mwipi bapema bapatike mita ishirini na saba. ²⁹ Batiyogopa kwanza twaweza kugonga miamba, nha nyo bakaulua nanga ncheche boka katika sehemu ya kuwekea nanga no kuloba panga bwamba uise mapema. ³⁰ Balo mabaharia batiipala namna ya kuitelekeza yelo meli na balizishusha majini boti njunu na kulopwa maisha, na bapangite kuwa wanatupa nanga boka sehemu ya nnongi ya boti. ³¹ Lakini Paulo kambakiya yolo askari wa jeshi la Kiroma na balo askari, "Muweza kwaa kuilopwa ila aba bandu babakia mu'meli." ³² Boka po balo askari bakatike kamba na yelo boti ilekitwe itolwe na mase. ³³ Muda mwanga wa bwamba paubile utijitokeza, Paulo atibasihii bote angalau balyee kisunu. Kabaya, "Ayee nga lisoba lya komi na ncheche mwalenda bila kulyaa, mwalyaa kwaa kilebe. ³⁴ Nga nyo nawasihi mtole chakulya kisunu, kwa sababu yee ni kwaajili ya tama kwinu; na ntopo hata nywili yimo ya ntwe winu yalowa potea. ³⁵ Paayomwile baya nyoo, atitola mkate na kumshukuru Nnongo nnongi ya minyo ga kila mundu. Boka po kaetekwana mkate no tumbwa lyaa. ³⁶ Boka po bote batiwa mwoyo na bembe batola chakulya. ³⁷ Tubile bandu 276 nkati ya meli. ³⁸ Paayomwile lyaa pakayukwita, baipangite meli nyepesi kwa kutupa ngano nkati

ya mase. ³⁹ Paibile mutwekati, paibweni kwaa nchi kavu, lakini babweni sehemu ya nchi kavu yaijingya mumase yaibile na mchanga wanyansima. batilongela kati baweza kuiendesha meli kuelekea palo. ⁴⁰ Nga nyoo batizilegeza nanga bazilekite mumase. Katika muda wowolo batizilegeza kamba za tanga na kuiinua sehemu ya nnongi kuelekea katika mbepo, nga nyo batielekea katika iyo sehemu yabile na mchanga wanyansima. ⁴¹ Lakini baisile mahali ambapo mikondo ibele ya mase itikwembana, na meli ikaelekya mchangani. Na yelo sehemu ya nnongi ikakwama palo na iweza kwaa boka, lakini sehemu ya mbele uya meli itumbwile kutekwanika kwa sababu ya ukale wa mawimbi. ⁴² Mpango wa balo askari ubile ni kuwabulaga wafungwa, ili panga ntopo ywaweza ogelea na kutoroka. ⁴³ Lakini yolo askari wa jeshi la Kiroma apala kumwoko Paulo, nga nyo akausimamisha mpango wabe; na akaamuru balo ambao baweza kuogelea baruke boka melini kwanza bayende nchi kavu. ⁴⁴ Boka po alalome benge balowa kunkengama, benge nnani ya ipande ya mbao na benge nnani ya ilebe yenge boka mu'meli. Kwa ndela yee ipangike panga bote twalowa ika salama nchi kavu.

Isura ye 28

¹ Patuikite salama, tutangite panga kisiwa kikemelwa Malta. ² Bandu batama poo ni balo patupeya ukarimu wa kawaida wa kwaa, ila baliwasha mwoto na kutukaribisha twabote, kwa sababu ya ula na mbepo yaibile itiendelea.

³ Lakini Paulo paabile atikusanya mzigo wa anju na kuubeka pamwoto, nng'ambo nchunu ywabile na sumu aboka mu'yelo anju kwa sababu ya lelo lijoto, na akajizungusha mu'maboko gake. ⁴ Bandu wenyeji wa palo pabamweni yolo mnyama atining'ia boka mu'maboko gake, babaya bene kwa bene, "Mundu yolo hakika ni muuaji ambaye aboka mulibahari, lakini haki haimuruhusu tama." ⁵ Lakini ywembe atintupia yolo mnyama katika mwoto na apata kwaa madhara yoyote. ⁶ Bembe batimgojea avimbe kwa homa au atomboke gafla na kubulagika. Lakini baada ya kunlolekeya kwa muda mrefu na kubona panga ntopo likowe ambalo ni lakwaida kwaa kwake, balibadilisha malango yabe no baya abile nongo. ⁷ Bai mahali palo papipi pabile na bui ambayo ubile mali ya nkolo wa kisiwa, mundu ywakemelwa Pablio. Atitukaribisha na kutukarimu kwa masoba atatu. ⁸ ipalike panga tate ba Pablio abile na homa na ugonjwa wa kuhara. Na Paulo pmwendea, akiloba, kabeka maboko nnani yake, na kumponya. ⁹ Baada ya lee pangika, bandu benge palo pakisiwa baabile atamwe batiyenda na kuponelwa. ¹⁰ Bandu batimuheshimu kwa heshima yanyansima. Tubile twatijiandaa kusafiri, batupeya yelo twahitajia. ¹¹ Baada ya miei itatu, twatisafiri nkati ya meli ya iskanda ambayo ibile imepigwa mbepo kolyo pakisiwa, ambayo viongozi wake babile alongo abele mapacha. ¹² Baada ya kuwa twatua katika mji wa Sirakusa, twatama kolyo masoba atatu. ¹³ Iapangike palo twatisafiri katika mji wa

Regio. Baada ya lisoba limo mbepo wa kusini uboite ghafla, na baada ya masoba abele tuikite katika mji wa Putoli. ¹⁴ Kolyo twatikwembana baadhi ya alongo na twatikaribishwa na tama nao kwa masoba saba. Kwa ndela yee tuisile Rumi. ¹⁵ Boka kolyo balo alongo, baada ya kuwa wayowine habari zetu, baisile kutupokya kolyo kulisoko lya Apias na Hotel tatu. Paulo paabweni balo alongo atimshukuru Nnongo kajipea ujasiri. ¹⁶ Patujingii Roma, Paulo atiruhusiwa tama kichake pamope na yolo askari ywabile akinlinda. ¹⁷ Bai ibile baada ya masoba atatu Paulo atibakema pamope balo alalome babile viongozi kati ya Ayahudi. Pabaisile pamope, abaya kwao, "Alongo, pamope na panga nipangite kosa lolote kwa bandu aba au panga kinchogo na taratibu za apindo bitu batuyongolya, natitolewa kati mfungwa boka Yerusalemu mpaka katika maboko ga Arumi. ¹⁸ Baada ya kunnaluya, batamaniya kunileka huru, kwa sababu kwabile ntopo sababu kwango nenga yastahili adhabu ya kiwo. ¹⁹ Lakini balo Ayahudi pabalongela kinyume cha shauku yabe, nililazimika kukata rufaa kwa Kaisaria, ila ibile kwaa kati panga naleta mashitaka nnani ya litaifa lyango. ²⁰ Kwa sababu ya kukata kwango rufaa, nga nyo, niloba kubabona na longela namwenga. Kwa sababu ya chelo ambacho Israeli abile na ujasiri nacho, nitabilwe na kifungo chee. ²¹ Boka po bammakiya, "Twapokya kwaa barua boka Yudea kuhusu wenga, wala ntopo nongo ywaisa na kutoa taarifa au baya neno lolote linoite kwaa

nnani ya wenga. ²² Lakini twapala kuyowa boka kwako wawaza namani kuhusu lee likundi lya bandu aba, kwa sababu iyowanike kwetu panga lalongela kinyume kila mahali.” ²³ Pababile batitenga lisoba kwa ajili yake, bandu banyansima baisa mahali paabile atama. Kabaya lelo likowe kwao na kushuhudia kuhusu ufalme wa Nnongo. Atijaribu kubashawishi kuhusu Yesu, kwa namna zote ibele boka katika saliya ya Musa na boka kwa manabii, toka bwamba mpaka kitamwinyo. ²⁴ Baadhi ya bembe batishawishika kuhusu makowe yalo yabayilwe, na benge baaminiya kwaa. ²⁵ Pabatishindwa yeketyana bene kwa bene, batiboka baada ya Paulo kulibaya likowe lee limo, “Roho Mtakatifu abaya vyema pitya Isaya nabii kwa tate bitu, ²⁶ Abaya, Yenda kwa bandu aba ubaye, “Kwa makutu yinu mwalowa sikia, lakini mupekana kwaa; na kwa minyo yinu mwalowa lola lakini mutangite kwaa. ²⁷ Kwaajili ya mioyo ya bandu aba ibile dhaifu, makutu gabe gapekanie kwa taabu, watifunga minyo yabe; ili panga kana patange kwa minyo yabe, na kupekana kwa makutu gabe, na kutanga kwa mioyo yabe, na kerebuka kae, na nalowa kubaponya.” ²⁸ Kwa eyo mpalikwa kutanga panga awoo wokovu wa Nnongo utipelekwa kwa bandu ba Mataifa, na balowa kuwapekana.” ²⁹ * ³⁰ Pulo atami mu'nyumba yake ya kupanga kwa miaka yote

---

* **Isura ye 28:29** Zingatia; Mstari eoo “Muda paubile ulongela makowe aga, bayahudi batiboka, babile na mashindano makolo kati yabe,” ntopo mu nakala za kale.

[Matendo ga Mitume Isura ye 28:31xcv](#)[Matendo ga Mitume Isura ye 28:31](#)

ibele, na atibakaribisha bote baisile kwake.
³¹ Abile akihubiri ufalme wa Nnongo na abile akifundisha makowe nnani ya Ngwana Yesu Kristo kwa ujasiri wote. Ntopo ywankanikiya.

Ndengereko Bible
The Holy Bible in the Ndengereko language of
Tanzania

copyright © 2020 Door43 World Mission Community

Language: Kindengereko (Ndengereko)

Translation by: Door43 World Mission Community

Contributor: Cloud Roman, James, William

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-10-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

25815d74-2ede-5418-8378-3ebcb8092bca